၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတု နှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

လယ်လှကုန်းကျေးရွာသည် လယ်လှကုန်းကျေးရွာအုပ်စုတွင်ပါဝင်ပြီး ပွင့်ဖြူမြို့မှ (၁၂.၈) ကီလိုမီတာခန့် အကွာအဝေး၊ ပွင့်ဖြူမြို့၏ အရှေ့တောင်ဘက် ပွင့်ဖြူ၊ မင်းဘူး၊ မကွေးကတ္တရာ ကားလမ်းဘေးတွင် တည်ရှိပြီး မြေပြန့်ဒေသဖြစ်သည်။ မိုးများသောနှစ်များတွင် မုန်းချောင်းမှ ရေလွှမ်းမိုးခြင်းကိုခံရသည်။ အချိန်မရွေး၊ ရာသီမရွေး ယဉ်မျိုးစုံသွားလာနိုင်ပြီး လမ်းပန်းဆက် သွယ်ရေး ကောင်းမွန်သည်။ အဓိကစိုက်ပျိုး သီးနှံမှာ စပါး၊ ပဲမျိုးစုံ၊ နှမ်းဖြစ်သည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ပွင့်ဖြူမြို့နယ်သည် မြန်မာပြည်၏ စပါး၊ ပဲမျိုးစုံနှင့် ဆီထွက်သီးနှံများ အများဆုံးထွက်ရာ ဒေသလည်းဖြစ်သည်။ မုန်းချောင်းလည်းရှိပြီး ၎င်းမုန်းချောင်းမှတဆင့် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ဆည်မြောင်းများလည်း များစွာရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးထွန်းကားသောဒေသလည်းဖြစ်သည်။

လယ်လှကုန်းကျေးရွာတွင် မဲဇလီဆည်ရေသောက်လယ်များနှင့် မိုးကောင်းသောက် ယာမြေ အနည်းငယ်သာရှိသည်။ လယ်အတွက်ဆည်ရေကို တနှစ်ပါတ်လုံးရရှိနိုင်ပြီး ယာမြေတွင် စက်အဝီစိ တွင်းဖြင့် စိုက်ပျိုးရေကို မြေအောက်ရေ ရရှိနိုင်သည်။

ကျေးရွာပတ်ဝန်းကျင်တွင် တောတောင်လုံးဝမရှိပါ။ လယ်ကွင်းပြင်များ၊ ချောင်းများသာ ရှိသဖြင့် အခြား သဘာဝအရင်းအမြစ်များမရှိပါ။ လယ်ကွင်း၌ ကျက်စားသော တိရိစ္ဆာန်နှင့် အပင် မျိုးစိတ်များသာရှိသည်။ သဘာဝ ဆေးဖက်ဝင်အပင်များဖြစ်သော တောဆီးဖြူ၊ ထိကရုန်း(ရေ၊ ကုန်း)၊ ကနဖော့၊ စူးကလော့၊ နွယ်ဖြူ၊ ကုလားမုတ်ဆိတ်၊ မြင်းခွာ၊ ပိုမိုများပြားလာသည်။ ငါးရံ့၊ ဆလားဗီးယားများဖမ်းဆီးမှုများပြားသည်။ ဘက်ထရီဖြင့် ရှော့တိုက်ခြင်း၊ ငါးရှဉ့်များကို ကျဉ်စက် နှင့်တို့ဖမ်းခြင်းတို့ကြောင့် တဖြည်းဖြည်းရှားပါးလာသည်။ ရေဘဲ၊ ရေကြက်၊ စစ်စလီ၊ ပုဇွန်လုံး၊ ရေမြွေ၊ မြွေပွေး၊ ဖား၊ တီကောင်များရှားပါးလာသည်။ရှား၊ ထနောင်း၊ ကုက္ကို၊ စသည့် အပူပင်များ ပေါက်ရောက်ပြီး ထိန်းသိမ်းမှုအားနည်းခြင်းနှင့် ထုတ်ယူသုံးစွဲမှု များသောကြောင့် သစ်တော၊ ဝါး၊ ပျားရည်နှင့် အဖိုးတန်တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ လျော့နည်းလာသည်။ လက်လှမ်းမီနိုင်မှု တဖြည်းဖြည်း ခက်လာသည်။

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ကျေးရွာတွင်မိသားစု(၁၀၂) စုရှိပြီး လူဦးရေစုစုပေါင်း (၄၄၈) ဦး(ကျား ၂၁၉ + မ ၂၂၉) ရှိပါ သည်။ ကျေးရွာတွင် မြန်မာလူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီး ပျမ်းမျှ တစ်မိသားစုလျှင် (၄) ဦးခန့် ရှိပါသည်။ အသက် (၁၅နှစ်မှ၆၀နှစ်) အထိ အလုပ် လုပ်နိုင်သော လူဦးရေ ၆၈% ရှိပြီး (၁၅) နှစ်အောက် လူဦး ရေနှင့် အသက်(၆၀)နှစ် အထက် လူဦးရေစုစုပေါင်း ၃၂% သည် မှီခိုသူများ ဖြစ်ကြ ပါသည်။

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်								
အကျိုးခံစားမည့် ဦးရေ								
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် –၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် – ၂၊ ဆင်းရဲ – ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ – ၄								

စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း(များ)၊ အကောင်ထည်ဖော်မည့်စနစ် (ကော်မတီကိုယ်တိုင်၊ ကန်ထရိုက်ငှား)
(၂) စီမံချက်စတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း
(၃) စီမံချက်ပြီးစီးမည့်အချိန်
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

အပိုင်း (ခ)စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံချက်အကြောင်းအရာ (Project profile)

<table>
<tr><td colspan="2">ကျေးရွာ -
ကျေးရွာအုပ်စု -
မြို့နယ် -
တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် -</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံချက်အမည် -</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံချက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံချက်ရည်ရွယ်ချက်(လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်)</td></tr>
<tr><td colspan="2">မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူး များ)</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံချက် ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု</td></tr>
<tr><td>ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)</td><td>ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ်</td></tr>
<tr><td>• ....(ငွေသား)
• ....(ငွေသား)
• ....(ပစ္စည်း/လုပ်အား)
•</td><td>• ကျေးလက်ဦးစီး
• ကျေးရွာ
• ကျေးရွာ
•</td></tr>
</table>

ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစား ချေးငွေ လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့်ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ထည့်ဝင်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရရှိနိုင်မည့်အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ယခုအခါယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အမြင်ဖြင့်ရေးဆွဲထားပါသည်။ လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်း ပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို နှစ်အလိုက် ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှု အပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

ကိုးကားစာရင်း

၁။ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊ မေ၊

၂။ မင်းဘူးမြို့နယ်၊ လယ်လှကုန်းကျေးရွာတွင် ၂၀၁၅ ဇူလိုင်လတွင်ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှမှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အလားအလာကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
❖ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် လျော့ချခြင်း					
• သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကို ထိခိုက်မှု လျော့နည်းစေခြင်း။	• တခါတရံမီးဘေး အန္တရာယ်ရှိသည်။	• အရေးပေါ် မီးသတ် ဝက်ကိရိယာများ ကြို တင်ထားရှိခြင်းဖြင့် သဘာဝဘေးပေါ်ပေါက် လာပါက ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု လျော့နည်းသက်သာစေပါ သည်။	• ငွေအရင်းအနှီးနှင့် နည်းပညာဗဟုသုတ နည်းသည်။	• အရင်းအနှီးနှင့်အဆက်အသွယ်များဖန်တီးပေးခြင်း	• လက်စွဲမီးစက်အင်ဂျင်နှင့်ရေကန် ဆောက်လုပ်ခြင်း • သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချ ရေးသင်တန်း

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အလားအလာကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
	• အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးသည်။ • လူငယ်လေ့လာသင်ယူရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းမရှိ။ • လူငယ်တီးဝိုင်းရှိသော်လည်း တူရိယာများ ပျက်စီးပြီး ပြန်လည်ဝယ်ယူရန် မတတ်နိုင်ကြပါ။	တွင်တက်ကြွစွာပါဝင်ကြသည်။ • ရိုးရာအနုပညာကိုထိန်းသိမ်းမှု ကောင်းသည်။	• အသက်မွေးပညာနှင့် အခြား လေ့လာသင်ယူရန် အဆက်အသွယ်နှင့် အရင်းအနှီး မရှိကြ။	ကောင်အထည်ဖေါ်ခြင်း။	များ။ • အင်္ဂလိပ်စာ၊ ကွန်ပျူတာသင်တန်း • အနုပညာယဉ်ကျေးမှုခေတ်ပေါ်တေးဂီတသင်တန်း
❖ ကျေးရွာ အခြေခံ အဆောက်အဦးများ					
• ကုန်ထုတ်လမ်းနှင့် တံတားများ မကောင်းသဖြင့် မိုးတွင်းသွားလာရာတွင် အခက်အခဲရှိသည်။	• မြေသားလမ်းဖြစ်ခြင်း • လက်ရှိကုန်ထုတ်တံတားမှာအလွန်ဟောင်းနွမ်းပျက်စီးနေခြင်း။ • လက်ရှိကျေးရွာတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်သဖြင့် မိုးရာသီဘွင်သွားလာရန်ခက်ခဲသည်။	• ဆောက်လုပ်ရေးအတွက် ဒေသထွက် သဲ၊ ကျောက်နှင့် လုပ်အားများထည့်ဝင်နိုင်သည်။	• လမ်းပြုပြင်ရန်နှင့်တံတားဆောက်လုပ်ရန် အရင်းအနှီးမရှိ။	• ကုန်ထုတ်လမ်းနှင့် တံတားများအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း	• ကုန်ထုတ်လမ်းပြုပြင်ခြင်းနှင့် တံတားများဆောက်လုပ်ခြင်း။ • ရွာတွင်းနှင့် ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်း ပြုပြင်ခြင်း
❖ လျှပ်စစ်စွမ်းအင်					
• ကျေးရွာ လျှပ်စစ်မီး လက်လှမ်း မမီသေး။	• ဆင်းရဲသောကြောင့် လျှပ် စစ်မီးလက်လှမ်း မီခြင်းမရှိသေးပါ။	• ကျေးရွာမှ လျှပ်စစ်မီး တပ်ဆင်ရန် ဆန္ဒပြင်းပြကြသည်။ အစိုးရ လျှပ်စစ်ဓါတ်လိုင်းနှင့် လက်လှမ်းမီနိုင်သည်။	• လျှပ်စစ်မီးတပ်ဆင်ရန် အရင်းအနှီးနှင့် အဆက်အသွယ်မရှိ။	• ငွေအရင်းအနှီးနှင့် အဆက် အ သွယ်များ ဖန်တီးပေးခြင်း။	• လျှပ်စစ်မီးတပ်ဆင်ခြင်း

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အလားအလာကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
		တွင်း ရှိနေခြင်း။ • ယင်လုံအိမ်သာနှင့် ရေစစ်အိုး သုံးစွဲရန် စိတ်ဝင်စားသည်။			• မိခင်ကလေးပြုစုစောင့်ရှောက်ရေး သင်တန်း • ဆေးခန်းပြုပြင်ခြင်း • ယဉ်လုံအိမ်သာဆောက်လုပ်ခြင်း (ကျောင်း၊ရွာ) • သောက်သုံးရေသန့်(ရေစစ်အိုး)
❖ ပညာရေး					
• ကျောင်းအဆောက်အဦးယိုယွင်းခြင်းနှင့် ခြံစည်းရိုးမရှိ။	• ကျောင်း ယင်လုံအိမ်သာနှင့် ပရိဘောဂ လုံလောက်မှုမ ရှိသေး။ • မူကြိုကျောင်းကို ဖွင့်လှစ်သင်ကြားနေသော်လည်း သီးခြား အဆောက်အဦးမရှိ။ မူလတန်းကျောင်းတွင် သင်ကြားနေကြရသည် ။ • မူကြိုကျောင်း သင်ထောက် ကူပြည့်စုံမှု မရှိပါ။	• ဆောက်လုပ်ရေးနှင့် ပတ်သက်သောဒေသထွက် သဲ၊ ကျောက်၊လုပ်အားရှိသည်။ • ကျေးရွာ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု ကောင်းသည်။ • ကျောင်းသားအရေအတွက်နှင့် ဆရာအင်အားလုံလောက်မှုရှိသည်။ • မူကြိုကျောင်းကလေးနှင့် ဆရာမ စာသင် အသက်ဝင်လှုပ်ရှားမှုကောင်းသည်။	• ပညာရေးရန်ပုံငွေအရင်းအနှီးမလုံလောက်ခြင်း။	• ငွေကြေးအကူအညီများ ရရှိ နိုင်ရန်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	• ကျောင်းယင်လုံအိမ်သာနှင့် ပရိဘောဂ • မူကြိုကျောင်းဆောက်လုပ်ခြင်းနှင့် သင်ထောက်ကူပစ္စည်း • စာသင်ကျောင်းနှင့်ကျောင်းခြံစည်းရိုးပြုပြင်မွမ်းမံခြင်း
❖ ယဉ်ကျေးမှု၊ လူငယ်နှင့် အားကစား					
• လူငယ်ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးမှု အားနည်းသည်။	• အတန်းပညာတတ်နည်းပါးခြင်းနှင့် အသက်မွေးပညာ ကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းသည်။	• လူငယ်များအသက်မွေး လုပ်ငန်းများစိတ်ဝင်စားမှု ရှိသည်။ • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး၊သာရေး၊နာရေးလုပ်ငန်းများ	• ရိုးရာ အိုးစည်၊ ဒိုးပတ်တီးဝိုင်း၊ ပစ္စည်း ပြည့်စုံမှုမရှိ။ • အတန်းပညာတတ် နည်းပါးခြင်း။	• အဆက်အသွယ်နှင့် အရင်းအနှီးများရရှိရန် ဖန်တီးပေးခြင်း • လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အစီအစဉ်များရေးဆွဲအ	• လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှုတီးဝိုင်းအဖွဲ့ထူထောင်ခြင်း(ရိုးရာတီးဝိုင်း၊ ဆိုင်းကာရေး၊တီး)အဖွဲ့ • ဟောပြောပွဲများ။ • လူငယ်အသက်မွေးသင်တန်း

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အလားအလာကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
❖ လယ်ယာလုပ်ငန်းမဟုတ်သော ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများ					
• လယ်ယာလုပ်ငန်းမဟုတ်သောဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းမှ ဝင်ငွေနည်းပါးခြင်း၊ပုံမှန်ဝင်ငွေမရှိခြင်းနှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးသည်။	• အသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းသည်။ • မြို့တက်၍သင်တန်းများရယူရန်နေထိုင်ရေး၊စားစရိတ်များမတတ်နိုင်ခြင်း၊အဆက်အသွယ်မရှိခြင်း။ • လက်ရှိကျွမ်းကျင်သောလုပ်ငန်းများအတွက်အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်ခြင်း။	• ဈေးကွက်ကျယ်ပြန့်သည်။ • ဒေသထွက်ကုန်ကြမ်းအလုံအလောက်ရှိသည်။ • လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှုအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။ • ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်လည်း ရှိသည်။	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုတိုးတက်ရေးအတွက်စီမံကိန်းများမရှိခြင်း၊ • နည်းအသစ်အဆန်းများလေ့လာသင်ယူရန် အဆက်အသွယ်၊အရင်းအနှီးမရှိ။	• ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများတိုးတက်လုပ်ကိုင်နိုင်မည့်ပတ်ဝန်းကျင်အခြေနေဖန်တီးခြင်း • အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်း(သို့)စက်ရုံများ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ထူထောင်ပေးခြင်း၊ • လက်ရှိပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများအားမြှင့်တင်ပေးခြင်း။ • အချိတ်အဆက်နှင့်အဆက်အသွယ်များဖန်တီးပေးခြင်း။ • ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု • နည်းပညာနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများ	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုတိုးတက်ရေးသင်တန်းများ။ • မွေးကြိုဆရာမသင်တန်း • လျှပ်စစ်မီးထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးသင်တန်း • စက်ပြင်သင်တန်း • စက်ချုပ်သင်တန်း • ယဉ်မောင်းသင်တန်း • အလှပြင်၊ဆံပင်ညှပ်သင်တန်း • မုန့်ယိုမျိုးစုံသင်တန်း • အီလက်ထရောနစ်သင်တန်း • မိုဘိုင်းဖုံးပြုပြင်ရေးသင်တန်း
❖ ကျန်းမာရေး					
• ကျန်းမာရေး အခြေခံဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်းနှင့် ရေနှင့်သန့်ရှင်းရေး အားနည်းခြင်း။ • ကျန်းမာရေးဆေးခန်းအဆောက်အဦး ပျက်စီးယိုယွင်းနေခြင်း။	• ဗဟုသုတနှင့် ဝန်ဆောင်မှုအားနည်းခြင်း။ • လက်ရှိကိုယ်ထူကိုယ်ထကျေးရွာဆေးခန်းမှာပျက်စီးနေခြင်း။	• ကျေးရွာအုပ်စုတွင် တာဝန်ကျသားဖွားဆရာမရှိသည်။ • ကျေးရွာမှ ကိုယ်ထူကိုယ်ထဆေးခန်းဆောက်လုပ်ထားသည်၊ • နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်သောဌာနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ ဒေသ	• နည်းပညာရရှိရန်ဝန်ဆောင်မှုနှင့်အဆက်အသွယ်အားနည်းသည်။ • ဆေးခန်းပြုပြင်ရန်အရင်းအနှီးမရှိကြပါ ။	• နည်းပညာ ဗဟုသုတများ ရရှိရန် အချိတ်အဆက် ပြုလုပ်ခြင်း။ • ကျေးလက်ဆေးခန်းဆောက်လုပ်ရန် အရင်းအနှီး ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။	• အခြေခံကျန်းမာရေးသင်တန်းများ • အရံသားဖွားသင်တန်း • သူနာပြုအကူသင်တန်း • ကျန်းမာရေးရှေးဦးသူနာပြုစုနည်းအသိပညာပေးသင်တန်း • အမျိုးသမီးကာကွယ်စောက်ရှောက်ရေးသင်တန်း

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ပွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အလားအလာကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
			ဖြင့်ခွင့်ပြုထားသည်။ • တောင်သူများ၏ တင်ပြချက်များကို ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနမှ ဖြေရှင်းပေးခြင်း မရှိဘဲမသိကျိုးကျွံပြုထားသည်။		
❖ တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေး • မွေးမြူရေးမှဝင်ငွေနည်းပြီး စီးပွားဖြစ် မမွေးမြူနိုင် ခြင်း	• မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရန်ရင်းနှီးငွေမတတ် နိုင်ခြင်း။ • မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုလက်လှမ်းမမှီနိုင်ခြင်း • ရာသီအလိုက်ရောဂါများ ဆိုးရွားစွာကျရောက်တတ် ပြီး လိုအပ်သော နည်းပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှု လုံလောက်မှု မရှိ။ • တိရိစ္ဆာန်ထွက်ကုန်များ ရောင်းချရာတွင် လိုင်စင်မ ရှိသဖြင့် ဈေးနှိမ်ခံရခြင်း။	• အိမ်မွေးတိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရန်မြေနေရာ၊ စာကျက်နှင့် ရေ အလုံလောက်ရှိသည်။ • နွားနှင့် ဆိတ်မွေးမြူရန် စားကျက်များစွာရှိခြင်း၊ နွားကို နိုင်းနွားသားပေါက်ရောင်းရန် နှင့် ကြက်၊ ဝက်၊ ဆိတ်ကို ဝင်ငွေရအဖြစ် သီးသန့်မွေးမြူ ကြသည်။ • ဈေးကွက် အလုံအလောက်ရှိသည်။	• နည်းပညာနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများရရှိရေးအစီအစဉ်နှင့်အချိတ်အဆက် အားနည်းသည်။ • မွေးမြူရေးသီးသန့် ငွေချေး စနစ်မရှိ။ • ရောင်းချခွင့်လိုင်စင်နှင့်ပတ်သက်၍ မူဝါဒ အားနည်း သည်။ • မျိုးကောင်းမျိုးသန့် လက်လှမ်းမမီနိုင် ခြင်း။	• တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူထုတ်လုပ်မှု စနစ်တိုးတက်ရန် အခြေနေကောင်းများ ဖန်တီးပေးခြင်း • ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လက်လှမ်းမီရေး • နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု လက်လှမ်းမီရေး • ဈေးကွက် • မျိုးကောင်းမျိုးသန့်	• ဝက်၊နွားနှင့်ဆိတ် မွေးမြူခြင်း။ • တိရိစ္ဆာန်ကုသရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးခြင်း။ • တိ၊ကုမွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေး သင်တန်း • စနစ်တကျမွေးမြူရေးသင်တန်း(ကြက်၊ဝက်၊ဆိတ်၊နွား)

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အလားအလာကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
			ရှက်ကြသည်။		နည်းသင်တန်း • သဘာဝမြေဆွေးပြုလုပ်နည်းသင်တန်း
လယ်စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်မှုနည်းလျော့နည်းခြင်း	• သီးထပ်စိုက်ပျိုးစနစ်ကြောင့် လုပ်သားနှင့် လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာလုံလောက်မှုမရှိ။ • ယခုလက်ရှိစပါးထက်ဈေးကွက်ဝင်၊ ထွက်နှုန်းကောင်း၊အရည်အသွေးကောင်းသောစပါးမျိုးလိုအပ်သည်။ • လက်ရှိအစိုးရဆည်မြောင်းမှုယိုယွင်းပျက်စီးနေခြင်း။ • လယ်များမှာ ရေမြောင်းထက်မြင့်နေသောကြောင့် လယ်များ ရေလုံလောက်မှု မရှိပါ၊ • လက်ရှိလယ်ကွက်နှင့်ကုန်ထုတ်လမ်း အနေအထားမှာ စနစ်ကျမှုအားနည်းခြင်း။	• လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာကုမ္ပဏီများ၊ ဝန်ဆောင်မှုဘဏ်များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။ • စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသော ဈေးကွက်ဝင်စပါးမျိုးများကိုစုဆောင်းခြင်း။ • အစိုးရဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်နိုင်မည်။ • အဆင့်မြင့်လယ်ယာမြေပေါ်ထုတ်ရန် တောင်သူများ စိတ်ဝင်စားမှုရှိသည်။	• တောင်သူများနှင့်ဌာနဆိုင်ရာများ၊ ပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီများ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုအားနည်းခြင်း။ • အရင်းအနှီးနည်းခြင်း။ • နည်းပညာနှင့်ဗဟုသုတနည်း ခြင်း။ • အစိုးရဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနမှ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှု အစီအစဉ်နှင့်စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းမှုအားနည်းသည်။ • တောင်သူအချို့စည်းကမ်းမဲ့ ရေပြွန်တပ်ဆင်ခြင်း၊ သတ်များကို မှတ်အရွယ်အစားထက်ကြီးသောရေပြွန်တပ်ဆင်ခြင်းလာဘ်ပေးလာဘ်ယူခြင်း	• လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများ အရစ်ကျစနစ်ဖြင့်ဝယ်ယူရရှိနိုင်ရန်၊ • ဆည်မြောင်းပြုပြင်ခြင်းနှင့် ရေတံခါးဆောက်လုပ်ရန် အစိုးရမှဝါဒများဖြင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • တောင်သူကိုယ်စားပြုဆည်မြောင်းကော်မတီဖွဲ့စည်းဖြေရှင်းခြင်း။ • စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များရရှိရန်ဌာနဆိုင်ရာနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း။	• လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများကိုအရစ်ကျဝယ်ယူခြင်း။ • စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များရှာဖွေစုဆောင်းခြင်း။ • ဆည်မြောင်းပြုပြင်ခြင်းဆည်မြောင်းအသစ်ဆောက်လုပ်ခြင်း။ • ရေတံခါး၊ရေဆုတ်တားတည်ဆောက်ခြင်း • အဆင့်မြင့်လယ်ယာပေါ်ထုတ်ခြင်း • ခိုင်းနွားထုထောင်ခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲ (၃)

လယ်လုကုန်းကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်- ပြဿနာများအား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းမှသည် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် ဖြေရှင်းနည်းဆီသို့
ဇယား (၄၆)ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အလားအလာကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
❖ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စနစ်					
• ဆည်မြောင်း၊စာသင်ကျောင်း၊ တံတားစသည့်ကျေးရွာပိုင် ဆောက်အဦးများ စနစ်တကျ တာဝန်ယူ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမည့် အဖွဲ့အစည်း မရှိခြင်း။ • အစိုးရနှင့်အခြားအစိုးရ မဟုတ်သောအဖွဲ့များမှဦး ဆောင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သောငွေစု ငွေချေးအဖွဲ့၊လှည့်ပတ်ရန်ပုံ ငွေအဖွဲ့စသည့်ကဏ္ဍတစ်ခု အတွက်ဦးတည်သော အဖွဲ့များရှိပြီး ကဏ္ဍစုံလွှမ်းခြုံ ဆောင်ရွက်မည့်အဖွဲ့မရှိခြင်း။	• ကျေးရွာအနေဖြင့် ဘက်စုံ ဖွံ့ဖြိုးရေးပုံစံ ဖြင့် စီမံကိန်းရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော် သည့်အလေ့အကျင့်မရှိ သေးခြင်း။	• နိုင်ငံတော်အစိုးရ အစီစဉ်၊ NGOများ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်တို့ကြောင့် ကျေးရွာလူထုတွင်အစု အဖွဲ့စနစ်၊ စုပေါင်းပိုင်ပင် သည့်အလေ့အကျင့်များ ရှိနေခြင်း။	• ကျေးရွာရှိအဖွဲ့အ စည်းများဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် စဉ်ဆက် မပြတ်အကူအညီ ပေးရေးစနစ်မရှိ သေးခြင်း။	• ကျေးရွာရှိအဖွဲ့အစည်း များဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်စဉ် ဆက်မပြတ်အကူအညီ ပေးရေးစနစ်ရေးဆွဲအ ကောင်ထည်ဖော်ခြင်း။ • ကျေးရွာတွင်ကဏ္ဍစုံ အမြင်ဖြင့်ဦးဆောင်မည့် အဖွဲ့အစည်းပုံစံတည် ဆောက်ခြင်း၊ • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံ ခန့်ခွဲမှုစွမ်းရည်မြှင့်တင် ခြင်း။	• အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်း • စီမံကိန်းရေးဆွဲနည်းနှင့်အ ကောင်ထည်ဖော်နည်းသင် တန်း • ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်သင်တန်း
❖ စိုက်ပျိုးရေး					
• စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ အားနည်းခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုအားနည်း နေသေးခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် စိုက်ပျိုးရေး ကုမ္ပဏီများ၏ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု များကိုအလွယ်တကူရရှိ နိုင်သည်။တောင်သူများမှ လည်းစိတ်ဝင်စားမှုရှိသည်။	• ကုမ္ပဏီများ၏ နည်း ပညာဝန်ဆောင်မှုမှာ နည်းပညာပံ့ပိုးပေး ခြင်းထက်အရောင်း မြှင့်တင်ရေးကိုသာ ဦးစားပေးဆောင်	• စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ များရရှိစေရန် အခြေအနေ ကောင်းများဖန်တီးပေး ခြင်း။ • နည်းပညာလိုအပ်ချက် များကိုဖော်ထုတ်ခြင်း။	• စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ ပံ့ပိုးမှုရယူခြင်း • မြေဆီလွှာပြုပြင်ထိန်းသိမ်းနည်း သင်တန်း • ပိုးသတ်ဆေး၊ပေါင်းသတ်ဆေး၊ ဓါတ်မြေဩဇာစနစ်တကျသုံးစွဲ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
<u>ကျန်းမာရေး</u>	
• ကျန်းမာရေဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်း။ • လက်ရှိဆေးခန်းမှာ ဟောင်းနွမ်းပျက်စီးနေသည်။ • သောက်ရေလုံလောက်သော်လည်း သောက်သုံးရေ အတွက် သန့်ရှင်းမှု အားနည်းသည်။	• ဆင်းရဲသားမိသားစုများမှာ ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတ နည်းပါးနေသေးသဖြင့် ကျန်းမာရေး ကုန်ကျမှု များသည်။ • ဆေးခန်းမှာ ဟောင်းနွမ်းပျက်စီးနေသည်။ • သောက်ရေသန့်ရှင်းမှုနည်းသည်။ တိုက်ရိုက် သောက် သုံးရန်မသင့်ပါ။
<u>ယဉ်ကျေးမှု၊ လူငယ်နှင့် အားကစား</u>	
• လူငယ်များ အသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းများ ကျွမ်းကျင်မှု နည်းပြီး အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးသည်။ • လူငယ်တီးဝိုင်းတူရိယာ ပြည့်စုံမှုမရှိ။ ခေတ်မီခြင်းမရှိ သေးပါ။	• အသက်မွေးလုပ်ငန်းများနှင့် အင်္ဂလိပ်စာ၊ ကွန်ပျူတာ ကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းခြင်း၊ အဆက်အသွယ် မရှိခြင်းကြောင့် လူငယ်များ အနေဖြင့် သင့်တော်သော အလုပ်အကိုင် ရရှိရန် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးသည်။ • လူငယ်ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအဆို၊ အကတီးဝိုင်း ရှိသော် လည်း တူရိယာပြည့်စုံခြင်းနှင့် ခေတ်မီခြင်းမရှိသေးပါ။
<u>ကျေးရွာအတွင်းရှိအခြေခံအဆောက်အဦးများ</u>	
• ကျေးရွာရာတွင်းလမ်း၊ ကုန်ထုတ်လမ်းနှင့် တံတားများ မကောင်းပါ။ ပြုပြင်ရန်လည်းငွေကြေးမတတ်နိုင်ကြပါ။	• လက်ရှိကျေးရွာကုန်ထုတ်လမ်းများမှာလည်း မြေသာလမ်းများဖြစ်ခြင်း၊ တံတားမှာလည်း သစ်သားတံတား ဖြစ်သဖြင့် နှစ်စဉ်ပြုပြင်ရန် မတတ်နိုင်ခြင်း၊ သစ်ရှားပါးခြင်းနှင့် တနှစ်ပတ်လုံးအသုံးပြုနေကြသော်လည်းမိုးရာသီ တွင် သွားလာရန် အခက်အခဲရှိသည်။
<u>လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲ ရေး</u>	
• ကျေးရွာလက်ရှိတွင်လျှပ်စစ်မီးကို ဘေးရွာမှ လက်လှမ်း မီသော်လည်း မိမိကျေးရွာပိုင်လျှပ်စစ်မီး လက်လှမ်းမီ နိုင်ခြင်း မရှိသေးပါ။	• ကျေးရွာလက်ရှိ တွင်လျှပ်စစ်မီးကို ဘေးရွာမှ တဆင့် လက်လှမ်းမီသော်လည်း မိမိကျေးရွာ ပိုင်လျှပ်စစ်မီးလက်လှမ်းမီနိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	သော နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု မရကြပါ။ • လုပ်အားလုံလောက်မှုမရှိကြပါ။ • လက်ရှိလယ်ကွက်အရွယ်အစားမှာ သေးငယ်လွန်း ခြင်း၊ ကုန်ထုတ်လမ်းမရှိခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးကုန်များ သယ်ယူရာတွင် အခက်အခဲရှိသည်။
မွေးမြူရေး	
• ကြက်ဝက်မွေးမြူရေးအတွက်တိုးချဲ့မွေးမြူနိုင်ခြင်းမရှိ။ • လုံလောက်သောနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများမရရှိနိုင်ခြင်း • အချိန်မီ ကာကွယ်ကုသရန် နည်းပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှု မရှိ ခြင်း။ • ဝက်နှင့် ကြက်၊ ဘဲကို စီးပွါးဖြစ်မွေးမြူရန် စိတ်ဝင်စားသော်လည်း နည်းပညာနှင့် အတွေ့အကြုံမရှိ။ အရင်းအနှီး လည်းမရှိကြပါ။ • မွေးမြူထားသောတိရိစ္ဆာန်များကိုလိုင်စင်အရ လွတ်လပ်စွာရောင်းချနိုင်ခြင်းမရှိ။ မွေးမြူရေးဈေးကွက်ကောင်းသော်လည်း အမြတ်အစွန်းနည်းသည်။	• မွေးမြူရေးချေးငွေမရရှိနိုင်ခြင်း။ • တိရိစ္ဆာန်များတွင် နှစ်စဉ်ကျရောက်သောရာသီရောဂါများကို တိမွေးကုဦးစီးဌာနမှ အချိန်မီကာကွယ်ခြင်း၊ကုသခြင်း၊ နည်းပညာဗဟုသုတများမရရှိသဖြင့် များစွာဆုံးရှုံးမှုရှိသည်။ ဝက်သားပေါက်ပါက အသေပျောက်များသည်။ မပြုစုတတ်။ • ဝက်၊ ကြက်၊ ဘဲ စီးပွါးဖြစ်မွေးမြူရန် အစာ၊ လုပ်အား၊ ဈေးကွက်ရှိသော်လည်း နည်းပညာနှင့် အတွေ့အကြုံမရှိ။ အရင်းအနှီးလည်း မရှိကြပါ။ • အသားရောင်းချခွင့်လိုင်စင်မရှိခြင်း၊ လိုင်စင်ရရန် ခက်ခဲခြင်းတို့ကြောင့် ရောင်းချရာတွင် လိုင်စင်ရှိသူများ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်မှုကို ခံကြရသည်။
အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ	
• အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးခြင်း။ • လုပ်ငန်းအရင်းအနှီးလုံလောက်မှုမရှိခြင်း။ဆင်းရဲသားများအတွက် ငွေချေးစနစ်မရှိပါ။ • အဆက်အသွယ်မရှိ/အားနည်းသည်။ဈေးကွက်နှင့် သတင်းအချက်အလက်များ မရကြပါ။	• တောင်သူလုပ်ငန်းမှလွဲ၍ အခြားအသက် မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းများကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းခြင်း။ • ပုံမှန်အလုပ်မရှိ။ • ပြင်ပနှင့် အဆက်အသွယ် နည်းပါးခြင်း။ • စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်အခြေပြုကုန်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းနှင့် ပန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးမှုမရှိခြင်း • မြေယာမဲ့နှင့် ဆင်းရဲသား မိသားစုများအတွက် ချေးငွေလက်လှမ်းမမီခြင်း၊အတိုးနှုန်းမြင့်မားခြင်း
ပညာရေး	
• မူလတန်းပညာပြီးဆုံးသော်လည်းဘွဲ့ရပညာတတ်နည်းပါးနေသေးသည်။ • လက်ရှိစာသင်ကျောင်းနှင့်ကျောင်းခြံစည်းရိုးမှာ ဟောင်းနွမ်းပျက်စီးနေသော်လည်းအသစ်ဆောက်လုပ်ရန် ပညာရေးရဲ ပုံငွေနှင့် အကူအညီ မရရှိနိုင်ခြင်း။	• မိဘများမှ ဆင်းရဲသောကြောင့် အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်သို့ကျောင်းဆက်မထားနိုင်ကြပါ။ • လက်ရှိကျောင်းနှင့် ခြံစည်းရိုးမှာ ဟောင်းနွမ်းပျက်စီးနေသဖြင့်ပညာသင်ကြားရေးအတွက် လုံခြုံမှုအားနည်းနေသည်။

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်လုပ်ငန်းစဉ်

၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည်အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊သတင်းအချက်အလက်များ ပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင်ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများ စသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန် နှင့်ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများ ဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့အပိုးဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလ အပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကိုသိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေး

အလားအလာများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၈။ ကျေးရွာတွင်းအ ခြေခံအဆောက်အဦး	
• လမ်းကောင်းမွန်ပြီးတနှစ်ပတ်လုံး၊အချိန်မရွေး၊ ရာသီမရွေး၊ ယဉ်မျိုးစုံ သွားလာနိုင်သည်။	• လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊သွားလာရေး ကောင်းသည်။
၉။ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု	
• လျှပ်စစ်မီးတပ်ဆင်ပြီးဖြစ်သည်။	• လျှပ်စစ်မီး လက်လှမ်းမီသည်။
၁၀။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေး	
• မီဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးကို စိတ်ဝင်စားကြသည်။	• မီဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအစီအမံများကို စိတ်ဝင် စားကြသည်။

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှု များ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
<u>အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာကဏ္ဍ</u>	
• အစဉ်အလာအရဖွဲ့စည်းခဲ့ သော ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး အဖွဲ့ များသာရှိပြီး ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော ကျေးရွာစီးပွားရေး၊ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအတွက်နှင့် ဦးဆောင်မှုပြုမည့် အဖွဲ့စည်းစနစ် မရှိသေး၊ အတွေ့အကြုံမရှိသေး။ • ကျေးရွာတွင်းလက်ရှိ အဖွဲ့အစည်းများ အချင်းချင်း ကြား ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု စနစ်မရှိခြင်း၊	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို စီမံချက်ဖြင့် စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်သည့် အစီအစဉ်မရှိခဲ့ခြင်း၊ • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားများအား သိကျွမ်းမှု အားနည်းခြင်း၊ • ဦးဆောင်မည့် အဖွဲ့အစည်း မရှိသေးခြင်း။
<u>စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ)</u>	
• လက်ရှိစိုက်ပျိုးစနစ်အရမြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှု အားနည်းသည်။ စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်ခြင်း မရှိတော့ပါ။ • စိုက်ပျိုးရေ လုံလောက်မှုမရှိပါ။ • သွင်းအားစုများကိုလုံလောက်စွာအသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိ။ အချိန် မီ အသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိ။ • ပိုးမွှားရောဂါကို ထိရောက်စွာ ကာကွယ်နိုင်ခြင်းမရှိ။ • ကျေးရွာရှိမြေယာမဲ့များ ရွာတွင် အလုပ်ပုံမှန်မရှိခြင်း၊ လုပ်အားခနည်းခြင်းတို့ကြောင့် ပြင်ပသို့ သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြရသဖြင့် စိုက်ပျိုးရိတ်သိမ်းချိန်တွင် အလုပ်သမား ရှားပါးမှု၊ လုပ်အားခဈေးကြီးခြင်းတို့ ရင်ဆိုင်ကြရသည်။ • လက်ရှိလယ်ကွင်းတည်နေပုံမှာ စနစ်မကျခြင်း။	• မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းနည်းပညာ၊ ဗဟုသုတ မရှိကြပါ ။စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့ရန်မြေနေရာ မရှိတော့ပါ။ • မဲဇလီဆည်မှစိုက်ပျိုးရေကို တနှစ်ပါတ်လုံး အလုံအလောက်ရရှိသော်လည်း ရေသွင်း မြောင်းများပျက်စီးနေသောကြောင့်စိုက်ပျိုးရေ လုံလောက်မှုမရှိပါ။ • သွင်းအားစုများ အသုံးပြုရန် အရင်းအနှီး လုံလောက်မှု မရှိ။ စိုက်ပျိုးစရိတ် ချေးငွေ လုံလောက်မှုမရှိ အချိန်မီ ချေးငွေမရကြပါ။ ပြန်ဆပ်ချိန် စည်းကမ်းတင်းကြပ်လွန်းသည်။ • နည်းပညာများကို စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် စိုက်ပျိုးရေး ကုမ္ပဏီများမှ ပံ့ပိုးပေးသော်လည်း လုံလောက်မှုမရှိ။ • ရောဂါနှင့် ဖျက်ပိုးများကို ထိရောက်စွာ ကာကွယ် နှိမ်နင်းနိုင်ခြင်း မရှိ။ လုံလောက်

အလားအလာများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• မွေးမြူရေးဆေးဝါးများကို အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။	အတွင်းအလွယ်တကူဝယ်ယူရ ရှိနိုင်ပါသည်။ • မွေးမြူရေးဆေးဝါးများကို အလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင် ပြီး အချိန်မီ ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ပါက မွေးမြူရေးမှ အကျိုးအမြတ် ပိုမိုရရှိနိုင်ပါသည်။
၄။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ	
• သမဝါယမအဖွဲ့မှ အဖွဲ့ဝင်များ ချေးငွေရရှိနိုင်သည်။ • မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်း စတင်ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်သည်။ လုပ် ငန်းစတင်နိုင်ခြင်း မရှိသေးပါ။ • မြေယာမဲ့ ကျပန်းလုပ်ကိုင် စားသောက်သူမိသားစုများသည်။ • အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတတ်ပညာများ ကျွမ်းကျင်မှုတိုးလာပါ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်လာနိုင်မည်။ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေများရရှိလာမည်။ • လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအသင့်အတင့်ကောင်းသည်။ • အိမ်တွင်းမှု လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရန် လျှပ်စစ်မီးတပ်ဆင်ထားပြီးဖြစ်သည်။	• ကျေးရွာတွင် သမဝယမ ငွေချေးအဖွဲ့ရှိပြီး စိတ်ဝင်စားသူများအဖွဲ့ဝင်နိုင်သည်။ မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းစတင်ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်သည်။ လုပ်ငန်း စတင်နိုင်ခြင်း မရှိသေးပါ။ • မြေယာမဲ့များ အသက်မွေးဝမ်းပညာလုပ်ငန်းကိုစိတ်ဝင်စား ကြသည်။ • လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ပြီး ရာသီမရွေး၊ အချိန်မရွေး၊ ယဉ်မျိုးစုံသွားလာနိုင်သည်။ • အသက်မွေးလုပ်ငန်းများကျွမ်းကျင်ပါက အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရန် လျှပ်စစ်မီး တပ်ဆင်ထားပြီး ဖြစ်သည်။
၅။ ပညာရေး	
• ဆရာနှင့် ကျောင်းသားအင်အား ပြည့်စုံလုံလောက်မှုရှိသည်။ • ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်မှ စိတ်ဝင်စားမှု ရှိသည်။ မိဘ၊ ဆရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ကောင်း သည်။ • မူကြိုကျောင်းရှိပြီး ဆရာ၊ ကျောင်းသားပြည့်စုံမှုရှိသည်	• ဆရာနှင့်ကျောင်းသားပြည့်စုံခြင်း၊ မိဘဆရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကောင်းမွန်ခြင်း၊ ကျောင်းအသုံးအဆောင်အသင့်အတင့်ပြည့်စုံသည်။ • ပညာရေး တိုးတက်ကောင်း မွန်လာမည်။
၆။ ကျန်းမာရေး၊ သောက်သုံးရေ	
• တနှစ်ပတ်လုံးသောက်သုံးရေ အလုံအလောက်ရရှိသည်။ • ကျေးရွာတွင်တာဝန်ကျသားဖွားဆရာမနှင့်ဆေးခန်းရှိသည်။ • အိမ်အများစုမှာ ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲကြသည်။ • တကိုယ်ရေ သန့်ရှင်းမှု အသင့် အတင့်ကောင်းမွန်သည်။ • ပွင့်ဖြူမြို့နှင့်နီးပြီး ဆေးရုံဆေးခန်းနှင့် အလွယ်တကူ ဆက်သွယ်နိုင်သည်။	• သောက်ရေလုံလောက်မှုရှိသည်။ • ကျေးရွာတွင် တာဝန်ကျ သားဖွားဆရာမနှင့် ဆေးခန်းရှိ သည်။ • အများစုမှာ ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲကြသည်။ • တကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှု အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။ • ဆေးရုံဆေးခန်းနှင့် အလွယ်တကူ ဆက်သွယ်နိုင်သည်။
၇။ လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အားကစား	
• လူငယ် အချင်းချင်းစည်းလုံးညီညွတ်မှုရှိသည်။ • လူငယ်များကျေးရွာလူမှုရေး၊သာရေးနာရေး၊ဘာသာရေး လုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ကြသည်။ • လူငယ်များကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကိုစိတ်ဝင်စားမှု ရှိ သည်။ • ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုတီးဝိုင်း ရှိသည်။	• ကျေးရွာတွင်ကာလသားအဖွဲ့၊အပျိုလူပျို အဖွဲ့များရှိပြီးအစဉ်အဆက်လှုပ်ရှားမှုရှိသည်။ • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်သာရေး၊ နာရေးများတွင်လည်းတက်ကြွစွာပါဝင်လှုပ်ရှားကြသည်။ • ရိုးရာတီးဝိုင်းနှင့် ကျွမ်းကျင်သူအချို့ ရှိသည်။

နောက်ဆက်တွဲ(၂)

၃။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေများ

အလားအလာများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁။ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	
• ကျေးရွာအတွင်းရှိ လက်ရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်တက်ပြီးတောင့် တင်းခိုင်မာလာပါက ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ရွာသားများကိုယ်တိုင် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်။	• ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနသည် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲ၍ ကျေးရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိ သည်။ • လက်ရှိတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အချင်းချင်း ချိတ်ဆက်မှု၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမရှိ။ ဦးဆောင်အဖွဲ့မရှိ။
၂။ စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ)	
• မြေဆီသြဇာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။ • စိုက်ဘဏ်နှင့် သမဝါယမအဖွဲ့များမှ ငွေချေးစနစ်ရှိသည်။ • သွင်းအားစုများ အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမီနိုင်သည်။ • စိုက်ပျိုးရေတနှစ်ပါတ်လုံး အလုံအလောက်ရရှိသည်။ • စိုက်ပျိုးရေး ထွက်ကုန်များအတွက် ဈေးကွက် အလုံအလောက်ရှိသည်။ အချိန်မရွေးတင်ပို့၊ ရောင်းချနိုင်သည်။ • စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုကို အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်သည်။ • လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများကို ဒေသအတွင်း အရစ်ကျစနစ်ဖြင့် ရောင်းချသော ကုမ္ပဏီများ ရှိသည်။	• သဘာဝမြေသြဇာကို အလုံအလောက် အသုံးပြုပြီး မြေဆီလွှာ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းနိုင်မည်ဆိုလျှင် သီးနှံအထွက်တိုးလာမည်။ • မဲဇလီဆည်မှ စိုက်ပျိုးရေကို တနှစ်ပတ်လုံး အလုံအလောက်ရရှိသည်။ • ပွင့်ဖြူ၊ စလင်း၊ မင်းဘူးတို့နှင့် နီးပြီး စိုက်ပျိုးရေးဆေး ဝါး၊ မြေ သြဇာ၊ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ အရစ်ကျ ငွေချေးစနစ်ဖြင့် ရောင်းချခြင်းများရှိသည်။ • ဈေးကွက် နှင့် ဝယ်လိုအားကောင်းသည်။ လမ်းပန်း အချိန်မရွေး သွားလာနိုင်သည်။ ယဉ်မျိုးစုံ အချိန်မရွေး သွားလာနိုင်သည်။ • မြန်မာစိုက်ပျိုးရေး နှင့် စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များမှနည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသည်။ • ကျေးရွာဟွင် ယယ် ၄၅၈.၆၂ ဟေျာ် ဧကရှိပြီး လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများပယ်ယူအသုံးပြုပက အချိန်မီ ထွန်ယက်နိုင်မည်။
၃။ မွေးမြူရေး	
• မွေးမြူရေးကို တိုးချဲ့ မွေးမြူရန် ရာသီဥတု၊ ဈေးကွက်၊ အစား အစာ၊ မြေနေရာနှင့် စားကျက်၊ ဝန်ဆောင်မှုများ ကောင်းသည်။ • မွေးမြူရေးနည်းပညာ၊ ဗဟုသုတနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိရန် မြို့နယ်တိကုဦးစီးဌာနရှိသည်။ • မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုလည်းဒေသတွင်းနှင့်တိကုဌာနတို့ မှ ရရှိနိုင်သည်။	• တိရိစ္ဆာန် မွေးမြူရန် ရေ၊ မြေနှင့် စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်အစာအလုံလောက်ရရှိနိုင်ခြင်း၊စားကျက်အလုံအလောက် ရှိခြင်း။ • တိမွေးကုမှ ဝန်ဆောင်မှု ကိုရရှိနိုင်သည်။ • နွား၊ ဝက်၊ ကြက်၊ ဆိတ် ဈေးကွက် ကောင်းသည်။ • မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုလည်းဒေသ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ကျေးရွာတွင်ဆက်သွယ်ရေး (ဖုန်းလိုင်း) ကောင်းမွန်ပါသည်။ (Telenor, Ooredoo ဖုန်းလိုင်းများ ကောင်း မွန် ပါသည်)။

၂။ လယ်ကိုင်းရဲစခန်းနှင့်ချိတ်ဆက်မှုရှိသည်။

၃။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအစီအစဉ်များမရှိပါ။ သို့သော် မီးဘေးကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများရှိသည်။

၄။ ကျေးရွာရှိ ဂန်ထမ်းများသာအသက် အာမခံထားရှိပါသည်။

၂.၁၂.၂။ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
ပြင်းထန်/မထန်				

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ကျေးရွာအတွင်းတွင် အမှုကြီးကြီးမားမားမဖြစ်ပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ ပြဿနာအနည်းအကျဉ်းသာဖြစ်သည်။

၂.၁၁။ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

လုပ်ငန်း	ရှိ/ မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှု	ရှိ	(နှစ်စဉ်ဆိုပျော်ပွဲများရှိ)
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	လူမှုရေးပွဲများတွင် ဝန်ဆောင်မှုများ ပေးခြင်း
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ဘာသာရေးပွဲများတွင်ဝန်ဆောင်မှုများပေးခြင်း
အားကစားပစ္စည်းများအားလက် လှမ်းမီမှု	မရှိ	ကျေးရွာအားကစားကွင်း၊အားကစား ပြိုင်ပွဲ၊ များ မရှိကြပါ။
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများတွင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ပါဝင်ခြင်း၊စေတနာအကျိုးဆောင်အဖြစ်ဆောင်ရွက်ခွင့်မရကြပါ ။
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ရှိ	ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိမ်းသိမ်းလိုစိတ်ရှိကြသည်။
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည် များ အား လက်လှမ်းမီမှု	ရှိ	စာကြည့်တိုက်ရှိသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ကျေးရွာအတွင်းရှိလူငယ်များမှာကျေးရွာ၏သာရေး၊ နာရေးကိစ္စများတွင်ပါဝင်ကြသည်။

၂။ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ကို ထိန်းသိမ်းသည့်အနေဖြင့် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုတီးဝိုင်းများလည်းရှိသည်။

၃။ အားကစားအနေနှင့် ဘောလုံးကန်ခြင်း၊ ခြင်းခတ်ခြင်းများကစားကြသည်။ ဂျာနယ်များလည်း ဖတ်ကြသည်။ အင်တာနက်လည်သုံးကြသည်။

၂.၁၂။ ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေး နှင့် ဘေးကင်း လုံခြုံရေး အခြေအနေ

၂.၁၂.၁။ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအားလက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ဝန်ဆောင်မှု၊အထောက်အကူများအားလက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/ မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာအထောက်အဦး များအား လက်လှမ်းမီမှု	ရှိ	မိုဘိုင်းဖုန်းများအသုံးပြုကြသည်။
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ	ကျန်းမာရေးအာမခံ၊ အသက်အာမခံ မရှိကြပါ။
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေးအစီအစဉ်	မရှိ	ကြိုတင်သတိပေးစနစ်၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲရေး ကော်မတီ၊ မရှိကြပါ။
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	ရှိ	လယ်ကိုင်းရဲစခန်းနှင့် အဆက်အသွယ်ပြုလုပ်ကြသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

၂.၉။ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအခြေအနေ

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓါတ်အားလိုင်း	၂၅	ညံ့	ရှိ
ဆိုလာစနစ်	၁	ညံ့	ရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	-	-	-
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	-	-	-
လေစွမ်းအင်	-	-	-
ဇီဝလောင်စာ (ဖယောင်းတိုင်)	၇၆	ညံ့	ရှိ

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာတွင်အိမ်ခြေ (၂၅) အိမ်မှာသက်သာပန်းတောင်းကျေးရွာမှ လျှပ်စစ်မီးသွယ်ယူထားခြင်းဖြစ်သည်။ ကျေးရွာပိုင် မီးရရှိရန်အတွက် ထရန်စဖော်မာကျရောက်ပြီးဖြစ်သည်။

၂။ ထရန်စဖော်မာ တပ်ဆင်ရန် ဆောက်လုပ်ဆဲဖြစ်သည်။ ငွေကြေးမတတ်နိုင်သောကြောင့် လက်ရှိမှာ ရပ်ထားဆဲ ဖြစ်သည်။

၂.၁၀။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၃၉) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာအခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	အင်တာနက်	သတင်းစာနှင့်ဂျာနယ်	အခြား
အရေအတွက်	၁၀၅	၄၁	၄၃	၅၀	၁၀	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ အိမ်ထောင်စုအများစုသည် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာများကို တီဗွီ၊ ရေဒီယိုများမှ တစ်ဆင့် ရယူကြသည်။

၂။ အိမ်ထောင်စု (၁၀၂) အိမ်တွင်ဖုန်း (၁၀၅) လုံးပိုင်ဆိုင်ကြသည်။ အင်တာနက်လည်း သုံးကြသည်။ ရေဒီယို (၄၁) လုံး ပိုင်ဆိုင်သည်။ တီဗွီ (၄၃) လုံးပိုင်ကြသည်။

၃။ လူငယ်အများစုသည် အင်တာနက် အသုံးပြု ကြပြီး facebook၊ gtalk ၊ viber စသည်များနှင့်အားကစား ဂျာနယ်များ အဖတ်များသည်။

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား					
တံတား					
ကြိုးတံတား					
ရေပြွန်	(၆'× ၁') (၄) လုံး (၃'× ၂.၅') (၆) လုံး	ကောင်း	၂၀၁၃	-	✓

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ရွာထဲတွင် ရေပြွန် (၄) လုံးရှိပြီး၊ ရွာအပြင်ဘက်တွင် ရေပြွန် (၆) လုံးရှိပါသည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဦးကျော်စွာဝင်း (ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး) လက်ထက်တွင် ပြုလုပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၂.၈.၂။ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၃၆) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း				
ပင်လယ်ရေကြောင်း				

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

၂.၈.၃။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက်လှေ	လှေ၊ သမ္ဗာန်	ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာဂျီ	ဘတ်စ်ကား	နွားလှည်း
အရေအတွက်			၅၆	-	၄	-	၁၉

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ဆိုင်ကယ် (၅၆) စီးမှာကိုယ်ပိုင်များဖြစ်သည်။ ထော်လာဂျီ (၄) စီးမှာ သီးနှံများသယ်ယူရန် အတွက် ကိုယ်ပိုင် များ ဖြစ်သည်။

၂။ သီးနှံများရောင်းချရာတွင် လိုင်းကားများဖြင့် ရောင်းချရသည်။

၂။ တုံကင် (၃၅) တွင်းရှိပါသည်။ တစ်ဦးချင်းပိုင်များသာဖြစ်ပါသည်။ သောက်သုံးရေကို တုံကင်အဝီစိတွင်းရေ ကို သာ သောက်သုံးကြသည်။

၂.၇.၃။ သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား(၃၄) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၈၇	ကိုယ်ထူကိုယ်ထဆောက်လုပ်ကြသည်။
ကျင်းအိမ်သာ	-	-
တောထိုင်	၁၅	မွေးချင်း၊ဆွေမျိုးများ၊မိတ်ဆွေများထံသွားတက်ကြသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ တချို့အိမ်ထောင်စုများသည် မိသားစုအချင်းချင်း အိမ်သာအတူတူ သုံးကြပါသည်။

၂။ ကျန်အိမ်ထောင်စုများမှာ ဆင်းရဲသောကြောင့် အသုံးမပြုနိုင်ကြပေ။

၂.၈။ လမ်းတံတားအခြေအနေ

၂.၈.၁။ ကျေးရွာ၏ လမ်းတံတား တည်ရှိမှု

ဇယား (၃၅) ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁၊၂၊၃)	ကောင်း/ ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (ကီလိုမီတာ)
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပါတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၁	ဆိုး	၁၉၅၈(ကိုယ်ထူကိုယ်ထ)		✓	၁၄၀၀ ပေ
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁	ကောင်း	၂၀၁၃ (ကိုယ်ထူကိုယ်ထ)		✓	၄၀၀ ပေ

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ကျေးရွာတွင်းလမ်းများမှ ကျောက်ချောလမ်းများဖြစ်ပြီး အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။

၂။ ကျေးရွာချဉ်းကပ်လမ်းမှာ ကတ္တရာလမ်းဖြစ်ပြီး အချိန်မရွေး၊ ယဉ်မျိုးစုံ သွားလာနိုင်သည်။

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (ကီလို)	အခန်း/ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သောအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ဆေးဆိုင်	-	လုံလောက်မှုရှိ။			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ကျေးရွာတွင်ဆေးပေးခန်းရှိသော်လည်း ကျေးရွာတွင်သားဖွားဆရာမ မနေပါ။ အရေးပေါ်ဖြစ်လျှင် ပွင့်ဖြူသို့ သွားရပါသည်။ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု လုံလောက်မှုမရှိပါ။

၂။ ဆေးခန်းတွင်ပရိဘောဂလုံလောက်ခြင်းမရှိဘဲ ဆေခန်းဧရိယာ ကျဉ်းပါသည်။

၃။ ကျေးရွာကျန်းမာရေးအတွက် သာမန်ရောဂါများကိုသာ ကျန်းမာရေးဆေးခန်းတွင်ပြ၍ အရေးပေါ် ဖြစ်ပါက ပွင့်ဖြူ (သို့မဟုတ်) မင်းဘူးနှင့် မကွေးသို့သွားရောက်နိုင်သည်။

၂.၇.၂။ သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၃) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု နွေ	မိုး	ဆောင်း	အခြား
ရေတွင်း	၁	အကောင်း	✔	✔	✔	အများပိုင်တွင်း
အဝီစိတွင်း	၃၅	အကောင်း	✔	✔	✔	တစ်ဦးပိုင်
အဝီစိတွင်း၊ စက်တွင်း						
ကန်						
မြစ်/ချောင်း						
မိုးရေသိုလှောင်ကန်						
စိမ့်စမ်းရေသွယ်ယူခြင်း						

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ရွာလယ်ခေါင်တွင်ဘုံပိုင်ရေတွင်း (၁) တွင်းရှိပါသည်။ နှစ်ပတ်လည်ရေထွက်ပါသည်။ သုံးရေအဖြစ် သုံးစွဲကြသည်။ မသောက်သုံးပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ဆရာနှင့် တပည့်အရေအတွက် အချိုးညီမျှမှုရှိသည်။

၂။ လက်ရှိကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်များမှာလည်း ပညာရေးတိုးတက်ရန် စိတ်ဝင်စားမှုရှိသည်။ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်ကော်မတီရှိပြီး ကျောင်းအတွက် လိုအပ်သောပရိဘောဂပစ္စည်း၊ ကျောင်းအတွက် သာယာလှပရေး ရံပုံငွေကောက်ခံဆောင်ရွက်ပေးသည်။

၂.၇။ ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

၂.၇.၁။ အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

၁. ရာသီဖျား	၂. တုပ်ကွေး	၃. ငှက်ဖျား	၄. တီဘီ
၅. လေးဘက်နာ	၆. ကျောက်ကပ်	၇. နှလုံး	၈. သွေးတိုး/ဆီးချို

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ လက်ရှိတွင်ကျေးရွာမှာတုပ်ကွေး ရောဂါအဖြစ်များနေပါသည်။ ရေမှာထုံးဓါတ်များပြီး ကျောက်ကပ်ရောဂါ ဖြစ်ပွါးသည်။

၂။ ကျေးရွာတွင် သားဖွါးဆရာမ ရှိသော်လည်း ကျေးရွာအုပ်စုတခုလုံးတာဝန်ယူရသဖြင့် လိုအပ်သော ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု လုံလောက်မှုမရှိ။ အရေးပေါ်လိုအပ်ပါက သားဖွား ဆရာမနှင့်ချိတ်ဆက်မှုရှိပြီး၊ တစ်ခါတစ်ရံတွင် လိုအပ်ပါက ပွင့်ဖြူမှတစ်ဆင့် မကွေးသို့လည်း သွားရောက် ကုသကြရသည်။

ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးခန်းများ)

ဇယား (၃၂) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (ကီလို)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သောအသုံး အဆောင်ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန	ရွာတွင်း	လုံလောက်မှု မရှိ။	သားဖွားဆရာမ (၁) ဦး ကြီးကြပ်-၁ ( )ဦး		
ဆေးရုံ	၆ မိုင် ပွင့်ဖြူ ၁၃ မိုင် မင်းဘူး	လုံလောက်မှု ရှိ	ဆရာဝန် ( ) ဦး သူနာပြု - ( ) အခြား - ( )		

လယ်လှကုန်းကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ပွင့်ဖြူမြို့နယ်

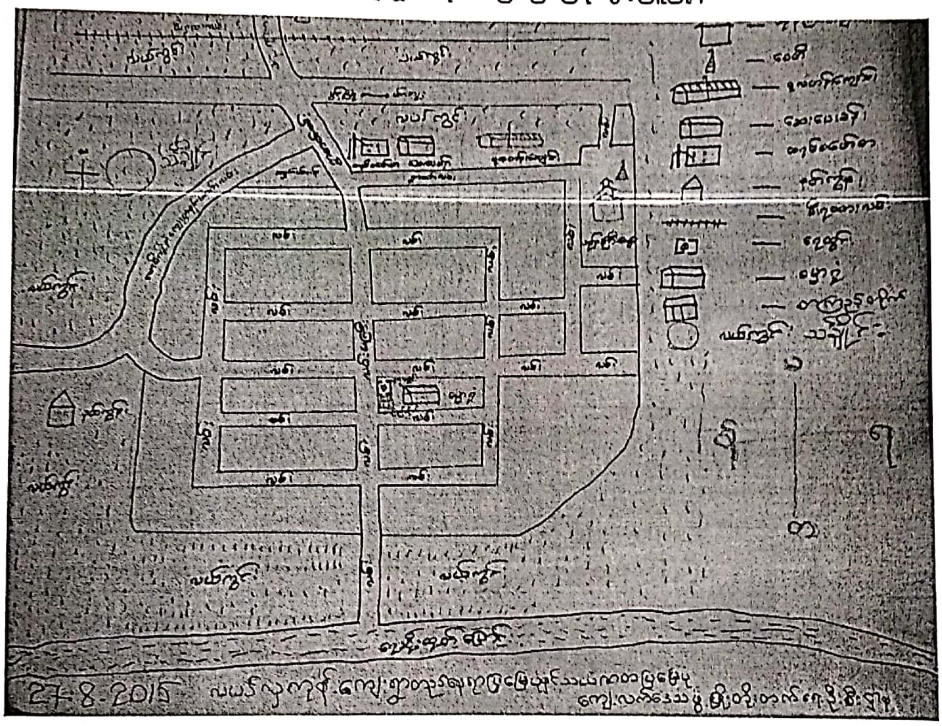

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅နှစ်)

၂.၆.၂။ စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့်လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် လက်လှမ်းမှီမှု

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	အလယ်တန်းကျောင်း
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ရွာတွင်း	၃ မိုင် (လယ်ကိုင်း)
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်	စက်ဘီး
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား(အလျားအနံ၊အမြင့်)	အတောင် (၃၅×၁၀×၆)	-
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ကာ/ခင်း	-
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	မရှိ	-
ကျောင်းဆရာဦးရေ	ကျား ၁ မ ၃ ပေါင်း ၄	ကျား မ ပေါင်း

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျောင်းတွင် ကျောင်းသုံးပရိဘောဂလုံလောက်မှုမရှိ၊ မူလတန်းကျောင်း(၁)ကျောင်းရှိသည်။ ကျောင်းသား (၃၇) ဦး ရှိပြီး ဆရာ (၁) ဦး၊ ဆရာမ (၃) ဦးရှိသည်။ ဆရာလုံလောက်မှု ရှိသည်။

၂။ လက်ရှိကျောင်းဆောင်အသစ် ဆောက်လုပ်နေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ (၂၆' × ၁၉' × ၁၂') ရှိပါသည်။ အမိုးနှင့် သံဖိနပ်သာ ပြုလုပ်ပြီး ဖြစ်သည်။

၃။ အလယ်တန်းကို လယ်ကိုင်းနှင့် အထက်တန်းကို ပွင့်ဖြူမြို့သို့သွားရောက်သင်ကြားကြရသည်။

၂.၆.၃။ ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၀) ပညာရေး အခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	ကျောင်းတွင် ဆရာ/ဆရာမ(၄) ဦး၊ ကျောင်းသား/ သူ (၃၇) ဦးရှိ၍ လုံလောက်မှု ရှိပါသည်။
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၁:၉.၂၅
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	-
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	-
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	ကျောင်းအပ်လျှင် ကျောင်းမှရရှိပါသည်။ စာရေးကိရိယာဝယ်ယူရန်ခက်ခဲ (နောက်ပိုင်းတွင်)
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	မိဘဆရာအသင်းနှင့် ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်၏ လှုပ်ရှားမှု အသင့်အတင့် ရှိသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	၉နှစ်နှင့်အထက်၊ကျောင်းနေ လူဦးရေ ၏ %
တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးသူများ	၅	၁၀	၁၅	၄%
တက္ကသိုလ်တက်ရောက်နေသူများ	၁	၁	၂	၀.၅%
၉ နှစ်အထက်လူဦးရေပေါင်း (၂၇)	၁၇၆	၂၀၁	၃၇၇	၁၀၀%

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ၊ စာရေးစာဖတ်တတ်သူများပြီး ဘွဲ့ရပညာတတ်သူ အလွန် နည်း သည်။ အကြောင်းမှာ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းသာရှိသည်။ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းကို လယ်ကိုင်း သို့သွားရောက်တက်ရပြီး မိဘများမှာ ဆင်းရဲသောကြောင့် ကျောင်းဆက်မထားနိုင်ကြပါ။

ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၂၈) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၁၉	၁၈	၃၇	၁၀၀%
အလယ်တန်း(၁၀-၁၄နှစ်)	၁၄	၁၂	၂၆	၆၆.၇%
အထက်တန်း (၁၅-၁၆နှစ်ကြား)	၅	၅	၁၀	
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား၊သူ	၁	၁	၂	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ မူလတန်းကျောင်းတက်မှုအခြေအနေမှာ ၁၀၀% ရှိသော်လည်း အလယ်တန်းကျောင်းနေမှုနှုန်းမှာ ၆၆.၇% ဖြစ်နေရခြင်းမှာ မိဘများဆင်းရဲသောကြောင့် ကျောင်းဆက်မထားနိုင်ကြပါ။

၂။ လက်ရှိကျောင်းနေသူများမှာ မူလတန်း (၃၇) ဦး၊ အလယ်တန်း (၂၆) ဦး၊ အထက်တန်း (၁၀) ဦး နှင့် တက္ကသိုလ် တက်ရောက်နေသူ (၂) ဦးရှိပါသည်။

၃။ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်တက်ရောက်သူဦးရေ သိသိသာသာ လျော့နည်းသွားရခြင်းမှာလည်း ကျေးရွာတွင် မူလတန်းအဆင့်သာ ကျောင်းရှိပြီး အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းမှာ ပွင့်ဖြူသို့သွားရောက်တက်ရခြင်းနှင့် မိဘများဆင်းရဲသဖြင့် ကျောင်းဆက်မထားနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

၂.၅.၂။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ

ဇယား (၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ

အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ(နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအလေ့အကျင့်များ
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း	များ	၂၀၁၅ခုရေကြီးခြင်းကြောင့် သီးနှံအားလုံးပျက်စီးခဲ့သည်။	မရှိ
မီးဘေး	မရှိ	မဖြစ်ပါ။	ပုံမှန်ကင်းလှည့်စောင့်ကြည့်သည်။
မုန်တိုင်း	နည်း	အဖြစ်နည်းပါသည်။	မရှိ
ငလျှင်	နည်း	အဖြစ်နည်းပါသည်။	မရှိ
မိုးခေါင်ခြင်း	များ	၂၀၁၃နှင့်အရင်၅လခန့်က အဖြစ်များ	သစ်တောထိန်းသိမ်းစိုက်ပျိုး ခြင်း(ယူကလစ်)
အအေးလှိုင်း	မရှိ	-	-
ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားမှု	နည်း	ကျေးရွာတွင်းပြဿနာများ	အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှဖြေရှင်းပေး သည်။
တိရိစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွါးမှု	လတ်	ကြက်/ငှက်တုပ်ကွေးဖြစ်	မရှိ
လူရောဂါဖြစ်ပွါးမှု	လတ်	တုပ်ကွေးများဖြစ်သည်။	မရှိ

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ အခြားသဘာဝဘေးလျှော့ချရေးအစီအစဉ် အလေ့အထမရှိ။ ဗဟုသုတနှင့် ကျွမ်းကျင်မှု မရှိကြပါ ။

၂။ မီးကင်းစောင့်ခြင်း၊ နွေရာသီ မီးငြိမ်းသတ်မည့် အစီအစဉ်ချမှတ်ခြင်း၊ လိုက်လံ စစ်ဆေးခြင်း၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ် ခြင်းများသာ ပြုလုပ်ကြသည်။

၂.၆။ ပညာရေး

၂.၆.၁။ ပညာရေး နှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၂၇) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	၆နှစ်နှင့်အထက်၊ကျောင်းနေလူဦးရေ ၏ %
လုံးဝကျောင်းမနေသူများ	၁	၇	၈	၂.၁%
ဘာသာရေးအခြေပြုပညာရေး	၁၇	၁၆	၃၃	၈.၈%
မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၈၂	၉၉	၁၈၁	၄၈%
အလယ်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၄၉	၅၁	၁၀၀	၂၆.၅%
အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၂၁	၁၇	၃၈	၁၀.၁%

၂.၅။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်းအပါအဝင် ပါတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

၂.၅.၁။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၅)သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာကြွယ်ဝမှု	ရှိ	၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင်ရေကြီး၍ လယ်ယာမြေများပျက်စီး၊ သဲတင်၊ ရေချောက်ကျခြင်း။ မြေဆီသြဇာ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းနည်း အသုံးပြုခြင်းမရှိကြပါ။
အပင်မျိုးစိတ်များ	မရှိ	ရေပေါ၍သဘာဝပေါက်ပင်-ဆေးဖက်ဝင်အပင်များရှိသည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ	ပိုးသတ်ဆေးများစနစ်တကျ သုံးစွဲခြင်းမရှိ။ ဘက်စုံပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်နည်းစနစ် အသုံးပြုခြင်းမရှိ။ ပိုးမွှားရောဂါအချို့ ခံနိုင်ရည် ရှိလာသည်။
ရေအရင်းအမြစ်	မရှိ	မဲဇလီဆည်မှ ရေပေါပါသည်။
ငါးမျိုးကွဲများ	ရှိ	ပိုးသတ်ဆေးသုံးစွဲမှုနှင့် ဘက်ထရီဖြင့် ရှော့တိုက် ငါးဖမ်းခြင်းကြောင့် ငါးများ ရှားပါးလာသည်။
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ	ရေဘဲ၊ ဂျိုး၊ ခါ
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ	အမှိုက်/ကျွတ်ကျွတ်အိတ် စွန့်ပစ်ခြင်းအန္တရာယ်ရှိပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု များစွာအားနည်းပြီး ရှားပါးမှု ဖြစ်ပေါ်လျက် ရှိသည်။

၂။ ငါးမျိုးများနှင့် အခြားတိရစ္ဆာန်များ ထိန်းသိမ်းမှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှု အားနည်းပြီး သဘာဝအရင်းအမြစ် ထိန်းသိမ်းမှု အန္တရာယ်ရှိသည်။

၃။ မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှုလည်း မရှိကြပါ။

၄။ ပိုးသတ်ဆေးဗူးခွံများကိုလည်း စနစ်တကျ စွန့်ပစ်ခြင်းမရှိသောကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းမှု နည်းလာသည်။

၂။ အခြားလူသုံးကုန်ပစ္စည်းများ၊ စိုက်ပျိုး ရေးဆေးပစ္စည်းများ၊ အိမ်သုံးပရိဘောဂများကို အများအားဖြင့် ပွင့်ဖြူနှင့် မင်းဘူးမြို့တွင် ရောင်းဝယ်ကြသည်။
၃။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များကိုလယ်ကိုင်ဈေးတွင်သွားရောက်ရောင်းဝယ်ကြသည်။

၂.၄။ ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (စိုက်ဘဏ်)	စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေ	၆-၈ လ	၄၂ ပြား	-	-
သမ	စိုက်/မွေး-ချေးငွေ	၆ လ	၁ကျပ် ၁၅ပြား	-	-
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ	-	-	-	-	-
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု /ငွေချေး အစီအစဉ်	-	-	-	-	-
ငွေချေးပေးသူ	-	-	-	-	-
အပေါင်ဆိုင်	-	-	-	-	-
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ငွေချေး	မကန့်သတ်	၅ ကျပ်	-	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ စိုက်ဘဏ်မှတောင်သူ ၄၄ ဦးကို (၂၅၃) သိန်းငွေချေးပေးသည်။ ၁ ကေလျှင် ၁သိန်း အများဆုံး ၁၀ ကေ အတွက် ၁၀ သိန်းထိထုတ်ချေးပြီး၊ အတိုးနှုန်းမှာ (၄၂) ပြားတိုးဖြစ်ပြီး ၆လ(သို့) ၈လ ကြာလျှင် ပြန်ဆပ်ရသည်။
၂။ သမချေးငွေမှာ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေအတွက် အဖွဲ့ဝင် ၄၀ ဦး အတွက် (၄၀) သိန်းထုတ်ချေးပေးပြီး၊ မွေးမြူရေးအတွက် ၇၅ ဦးအား ၇၅ သိန်းကိုလည်း ထုတ်ချေးပေးသည်။ အတိုး ၁.၁၅ ကျပ်တိုးပေးရသည်။ အသင်းဝင်ကြေး (၃၀၀၀) ကျပ် ထည့်ဝင်ရပြီး (၆) လ ကြာလျှင် ပြန်ဆပ်ရသည်။

အခွင့်အလမ်းများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
ပုံမှန်ဝင်ငွေအမြဲရနိုင်မည့်လုပ်ငန်းများ လုပ်လိုကြသည်။	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပညာတတ်မြောက်မှုမရှိ၊ အဆက်အသွယ်မရှိကြပါ။
လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်သည်။	လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင် ရန်ငွေကြေးအခက်အခဲ ရှိပါသည်။
လန်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အသင့်အတင့် ကောင်းသည်။	ပုံမှန်သွားလာသည့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယဉ်မရှိပါ။
အသက်မွေးဝမ်းပညာသင်ယူရန် စိတ်ဝင်စားမှုရှိသည်။	သင်တန်းတက်ရောက်ရန်ငွေကြေး၊ နေထိုင်စရာ၊ အဆက်အသွယ်မရှိ။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျပန်းမြေယာမဲ့များအတွက် ချေးငွေလက်လှမ်းမမီနိုင်ခြင်း။ အရင်းအနှီးမရှိခြင်း။
၂။ အသက်မွေးဝမ်း အတတ်ပညာကျွမ်းကျင်မှု နည်းခြင်း။
၃။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်း၊ ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်မရှိခြင်း၊ အချိတ်အဆက်၊ အဆက်အသွယ် နည်း ပါးခြင်း။
၄။ ဆက်သွယ်ရေးအားနည်းခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက် လက်လှမ်းမမီနိုင်ခြင်း။

၂.၃။ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား(၂၃) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	(လယ်ကိုင်းဈေး) ၂ မိုင်	(မင်းဘူးဈေး) ၁၃ မိုင်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းနှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	ဆိုင်ကယ်ဖြင့်သွားလာကြသည်။	သုံးဘီး/ လိုင်းကားဖြင့်သီးနှံများ ရောင်းချကြသည်။
ကုန်စည်အမျိုးအစား နှင့်ဝန်ဆောင်ပေးနိုင်မှု	ဟင်းချက်စရာနှင့်အိမ်အသုံး အဆောင်များဝယ်။	ပဲ၊ နှမ်း၊ ဆန် များ ရောင်းချ။
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦးနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	ရပ်ကွက်ဈေး၊ဈေးဆိုင်တန်း၊သွပ်မိုး၊တဲအဆောက် အဦး။	ဈေးကြီး၊ သွပ်မိုး၊ တိုက်တန်းဈေး

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ စပါးနှင့် သီးနှံများကို ပွဲစား၊ ကုန်သည်များမှ ကျေးရွာသို့လာရောက်ဝယ်ယူကြသည်။ ပဲ၊ နှမ်း၊ ဆန်များကို ဈေးကောင်းရရန် မင်းဘူးဈေးသို့လည်းသွားရောက် ရောင်းချကြသည်။ သီးနှံဈေးကောင်းပိုရရန် မကွေးမြို့သို့ တစ်ခါတစ်ရံသွားရောက် ရောင်းချကြသည်။

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့်ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	အပါအဝင် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှား ရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်း များ				
၁၂	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း များ(အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ် ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)	၂			ရှေ့နေ(၁)ဦး၊ စိုက်ပျိုး ရေးဝန်ထမ်း(၁)ဦး၊
၁၃	ပညာရေး	၂			ဆရာမ(၂)ဦး၊
၁၄	ကျန်းမာရေး				
၁၅	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ				
၁၆	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင် များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်း များမှအပ)	၅၀			၄၃ ဦးမှာလယ်ယာမရှိ/ နေ့စား အငှားလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင် ကြသည်။ ၇ ဦးမှာ ထိုင်းနိုင်ငံ သို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သည်။
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူ များ	၁			ကုမ္ပဏီဝန်ထမ်း(၁)ဦး။
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	၆၉			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ မြေယာမဲ့ကျဗန်းသမားများမှာ ၄၆ အိမ်ရှိပြီး အလုပ်နှင့် ဝင်ငွေ ပုံမှန်မရှိကြပါ။ ဈေးရောင်းခြင်း၊ ပန်းရံ၊ လက် သမား၊ စက်ပြင်၊ စက်ချုပ်၊ ဝန်ထမ်း၊ ရွှေပြောင်းလုပ်သား၊ စသည့် လုပ်ငန်းမျိုးစုံတွင်လည်း မိသားစု ဝင်ငွေအတွက် အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြရသည်။

စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာ နှင့် အခက်အခဲများ

အခွင့်အလမ်းများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
ကျွမ်းကျင်လုပ်သား ရှိပါ သည်။	တစ်နှစ်ပတ်လုံး အလုပ်နှင့် ဝင်ငွေ ပုံမှန်မရှိပါ။
အနာဂတ်ရည်မှန်းချက်များရှိပါသည်။	ငွေကြေးအရင်းအနှီးမရှိပါ။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ မွေးမြူကုသရေးဆိုင်ရာသင်တန်းနှင့် ကာကွယ်ကုသရေးထိရောက်စွာ ဝန်ဆောင်မှုမရှိ။

၂။ တိရိစ္ဆာန်များကြိုတင်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုမရှိပါ။ စနစ်တကျမွေးမြူနည်းစနစ် လိုအပ်ပါသည်။ ဗဟုသုတ အသိပညာအတွေ့အကြုံမရှိပါ။

၃။ ဆေးထိုးရန်အတွက် မြို့နှင့်အခြားပြင်ပရွာသို့သွားခေါ်ရသည်။အချိန်မမှီပါကသေဆုံး/ ဆုံးရှုံးမှုများ နှစ်စဉ်ဖြစ်လေ့ရှိ ပါသည်။ ဆေးကုသစရိတ်လည်း မြင့်သည်။

၂.၂.၃။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

၂.၂.၃.၁။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့်ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များထုတ်လုပ်ခြင်း				
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	၁			• မြင့်။ဆန်စက်တစ်ဦးရှိသည်။
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး	၅			နိမ့်။ ပန်းရံနောက် လိုက်များဖြစ်သည်။
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း				
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	၃			လယ်ယာသုံးစက်ပစ္စည်းပြုပြင်သည်။
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊အလုပြင်၊အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊သင်တန်းပေးသူ)				
၇	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	၅			အိမ်ဆိုင်အသေးသာရှိသည်။
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ် ငန်း				
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း				

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
	ဈေးကွက်အလုံအ လောက်ရှိသည်။
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာရှိမှု	အိမ်ခြံဝင်းအသင့်အတင့်ကျယ်သဖြင့် မွေးမြူရေးအတွက်မြေနေရာရှိ။
အခြား(၁)	တောင်သူငယ်၊ ဆင်းရဲ နွမ်းပါးနှင့် ကျဗန်းမိသားစုများမှ မွေးမြူရေး (တစ်နိုင် တစ်ပိုင်) လုပ်ဆောင်ကြသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ကျေးရွာနှင့်လယ်ပတ်ဝန်းကျင်တွင်လွတ်ကျောင်းနိုင်ပြီး လယ်စပါးမှ ရရှိသော ကောက်ရိုးများနှင့် အစာစိမ်းများ ပေါများသည်။ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူရန်အိမ်ခြံဝင်းရှိသည်။ စားကျက်မြေသီးသန့်မရှိသော်လည်း လွတ်ကျောင်းရန်နေရာများရှိပါသည်။

၂။ ကျေးရွာတွင် နွား၊ ကြက်နှင့် ဝက်ကို အဓိကမွေးမြူပါသည်။။ နွားကိုခိုင်းနွားအဖြစ်အသုံးပြု၍ အချို့ တောင်သူများသည် ခိုင်းနွားနှင့် နို့စားနွားကို စီးပွါးဖြစ်မွေးမြူကြသည်။ နို့စားနွားမွေးမြူရန် စားကျက်၊ ဈေးကွက်၊ ရေ အလုံအ လောက်ရှိပြီး အခွင့်အလမ်းကောင်းများရှိသည်။

၃။ မွေးမြူရေးအတွက် မွေးမြူသူ ၇၅ ဦးအား မွေးမြူရေးချေးငွေကို တစ်ဦးလျှင် တစ်သိန်းနှုန်း ထုတ်ချေးပေး သည်။

၄။ ဝက်မွေးမြူရေးသည် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်လုပ်ငန်းဖြစ်၍ အသားတိုးအတွက် မွေးမြူကြသည်။

၂.၂.၂.၃။ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေလက်လှမ်းမီမှု	ကျဗန်း နှင့် ဆင်းရဲသူများအတွက် မွေးသမ မှ ချေးငွေမရ။
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ရာသီပြောင်းချိန်တွင် ကူးစက်ရောဂါ အထူးဖြစ်ပွားသည်။ (ခွာ/လျှာနာ၊ ပေါင်/လက်ပုပ်၊ ဒေါင့်သန်း၊ လေးဖက်နာ၊ သရက်ရွက်ကြီး၊ နားရွက်ပြာ၊ ဆီးချုပ်/ဝမ်းချုပ်၊ကြက်/ငှက် တုပ်ကွေး)
သွင်းအားစုဈေးကွက်	အစာအတွက်ဖွဲ့ဈေးကြီး၊ ကျန်ပြဿနာမရှိ။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	မွေးမြူရေးဦးစီးဌာနမှ မွေးမြူရေးပညာပေးနှင့် ကာကွယ်ကုသရေး ဝန်ဆောင်မှု လုံးဝ မရှိပါ။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုဈေးကွက်	လိုင်စင်ရှိသူများမှ ဈေးနှိမ်ဝယ်ယူကြသည်။ မွေးမြူရေး တောင်သူများအနေဖြင့် အမြတ်အစွန်းနည်းသည်။
မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေး ဆိုင်ရာဗဟုသုတ	မွေးမြူနည်းစနစ် နှင့် ကာကွယ်ဆေး၊ တိ/ကုသင်တန်းသား မရှိသေး။ တိ/ကုဌာနမှ ပညာပေးနှင့် ကာကွယ်ကုသခြင်း မရှိ။
စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လိုင်စင်လက်လှမ်းမီမှု	သားသတ်လိုင်စင် မရှိ။ လိုင်စင်ရရန် ခက်ခဲသည်။
မျိုးကောင်းမျိုးသန့်	
ငါးဖမ်းခွင့် လက်လှမ်းမီမှု	
ငါးဖမ်းခွင့် ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှု	
အရင်းအနှီးလက်လှမ်းမီမှု	
အခြား	

၉။ လယ်နှင့်ရွာလူထုအတွက် အဓိကအသုံးပြုနေသော ရွာတောင်ဘက် ကုန်ထုတ်တံတားနှင့် လမ်းမှာ ပျက်စီးနေပြီး သွားလာရေး အဆင်မပြေကြပါ။ (ရွာ ၃၀၀ ကေ၊ အခြားရွာ ၉၀၀ ကေ)

၂.၂.၂။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

၂.၂.၂.၁။ မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၄၄	နွား ၂၅၃ ကောင် (၄၀အိမ်)၊ နို့စားနွား ၁၄ ကောင် (၄ အိမ်)
ဝက်	၂၅ (၄၉ ကောင်)	(၁၈) အိမ်မှာမွေးမြူရေးနှင့်ကျဗန်းလုပ်ကိုင်ကြပြီး (၇) အိမ်မှာ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးပူးတွဲလုပ်ကိုင်ကြ သည်။
ကြက်	၅၇ (၆၄၈ ကောင်)	(၂၈) အိမ်မှာ မွေးမြူရေးနှင့်ကျဗန်းလုပ်ကိုင်ပြီး (၂၉) အိမ်မှာ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးပူးတွဲလုပ်ကိုင်ကြသည်။
ဘဲ	၂ (၉ ကောင်)	ဘဲမွေးမြူသူ(၂) ဦးမှာ တောင်သူများဖြစ်သည်။
ငါးလုပ်ငန်း		
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ နွားကို လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင်အသုံးပြုရန်အတွက် တောင်သူများကအဓိကမွေးမြူကြသည်။

၂။ ဝက်၊ ဘဲနှင့် ကြက်ကို တပိုင်တနိုင်အနေဖြင့် မိသားစုဝင်ငွေအတွက် မွေးမြူကြပါသည်။ အချို့မိသားစုများမှာ ဆိတ်နှင့် နွားကို စီးပွါးဖြစ် မွေးမြူကြသည်။

၂.၂.၂.၂။ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
[illegible]	ကျေးရွာနှင့် လယ်ပတ်ဝန်းကျင်တွင်လွှတ်ကျောင်းနိုင်ပြီး လယ်စပါးမှ ရရှိသော ကောက်ရိုးများနှင့် အစာစိမ်းများပေါများသည်။
ရေရရှိမှု	ရေတုံကင် နှင့်ချောင်းရေပေါများစွာရှိသည်။ တိရိစ္ဆာန်များ ရေလူးအိုင်ရှိသည်။
တိရိစ္ဆာန်မျိုး	ကျေးရွာနှင့်ကျေးရွာပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။
ချေးငွေ	မွေး/သမ မှ (၇၅) ဦးကို (၇၅) သိန်းချေးထားသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ရွာအတွင်း နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရွာများတွင်ဝယ်ယူနိုင်သည်။ ဆေးဝါးနှင့် ကရိယာများကို ပွင့်ဖြူနှင့် မင်းဘူးမြို့များတွင် ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	မွေးမြူရေးပညာပေးနှင့် ကာကွယ်ကုသမှု မရရှိကြပါ။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	မြို့နှင့် ပြင်ပရွာမှ ရွာသို့လာရောက်၍ ရောင်းဝယ်မှု အထူးကောင်း။ ကျေးရွာသို့ မြို့မှ (အသား ကုမ္ပဏီ) မှလာဝယ်/ ဈေးကွက်ကောင်းရှိ။

အကြံပြုချက်များ၊ မကွေးတိုင်းအဆင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤစီမံချက်တွင် အပိုင်း(၂) ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ) သည် စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
လယ်လှကုန်းကျေးရွာ
ပွင့်ဖြူမြို့နယ်

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မိုးရေမလုံလောက်မှု	ရှိ	နှစ်စဉ်မိုးခေါင်မှုများကြုံရသည်။
စိုက်ပျိုးရေသွင်းအားစုများအချိန်မှီအသုံးပြုနိုင်မှု	ရှိ	တောင်သူကြီး ပြေလည်သူများသာ အချိန်မီ အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး တောင်သူငယ်များမှာ သွင်းအားစုများကို အချိန်မီ သုံးစွဲနိုင်ခြင်း မရှိပါ။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါ	ရှိ	စပါး၊ကုလားပဲ ဖျက်ပိုး၊ရောဂါဆိုးဝါးစွာကျရောက်သည်။ အချို့ရောဂါ နှင့်ပိုးမွှားများမှာ ခံနိုင်ရည်ရှိလာကြသည်။
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	ရှိ	ကုမ္ပဏီများမှပိုးသတ်ဆေး၊မြေဩဇာသုံးစွဲနည်းဟောပြောပွဲလုပ်သော် လည်း လုံလောက်မှုမရှိသေးပါ။ အချို့ပိုးမွှားရောဂါများမှာလည်း ခံနိုင် ရည်ရှိလာသဖြင့်ထိရောက်စွာ ကာကွယ်နိုင်ခြင်းမရှိပါ ။
ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	ပွင့်ဖြူ၊ မင်းဘူးသို့ရောင်းချ၊ ရွာသို့လာ ဝယ်ကြသည်။
အစိုးရမူဝါဒနှင့် အစီအစဉ်	ရှိ	လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အစိုးရမူဝါဒမှာအားနည်းချက်များစွာရှိသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ စိုက်ဘဏ်နှင့်သမဝါယမမှ ချေးငွေအချိန်မီနှင့် အလုံအလောက်မရနိုင်သောကြောင့် တောင်သူများမှာ စိုက်ချိန်မီရန် ပြင်ပ(သို့မဟုတ်) ပွဲရုံမှ အတိုးနှုန်းမြင့်စွာဖြင့် ငွေချေးရသည်။ စိုက်ဘဏ်နှင့် သမဝါယမမှ ချေးငွေရပြီးပါက ပြင်ပချေးငွေကို ပြန်ဆပ်ရသည်။

၂။ ပြန်ဆပ်ချိန်ကိုလည်း ၆လ (ဇန္နဝါရီလ) တွင် မဖြစ်မနေပြန်ဆပ်ကြရသဖြင့် ၎င်းအချိန်သည် သီးနှံပေါ်စအချိန် ဖြစ်သောကြောင့် တောင်သူများ သီးနှံဈေးကောင်းမစောင့်နိုင်ဘဲ သီးနှံကို အမြန်ဆုံးရောင်းချပြီး ပြန်ဆပ်ကြရသည်။

၃။ အကယ်၍ စိုက်ပျိုးသီးနှံ အောင်မြင်မှု မရှိပါကလည်း စိုက်ဘဏ်မှ စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေကို မဖြစ်မနေ သတ်မှတ်ကာလတွင် ပြန်ဆပ်နိုင်ရန် ပွဲရုံများမှ ဆောင်းသီးနှံကို အပေါင်သဘောထားကာ ၅% မှ ၇% အတိုးဖြင့် ယူ၍ စိုက်ဘဏ်ချေးငွေကို ပြန်ဆပ်ကြရသည်။

၄။ ဆောင်းသီးနှံမှာလည်း မျှော်မှန်းသကဲ့သို့ အောင်မြင်မှုမရှိသည့်အခါ စိုက်ပျိုးမြေနှင့် နွားများကို ရောင်းပြီး ပြန်ဆပ်ကြရသဖြင့် စိုက်ဘဏ်ချေးငွေသည် တောင်သူများအတွက် ဆင်းရဲမှုကို ပိုမိုဖြစ်စေသည်။

၅။ စိုက်ဘဏ်မှ(လယ်၊ယာ) စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေယူသူ တောင်သူငယ်များမှာ ချေးငွေကာလ ကန့်သတ်ချက်ကြောင့် ချေးယူသူနည်းပြီး ပြင်ပမှ စိုက်စရိတ်ချေး (၈ -၁၀ %) အတိုးဖြင့် ချေးယူကြရသည်။

၆။ စိုက်ပျိုးမြေထပ်မံတိုးချဲ့မရနိုင်။ သီးနှံများစိုက်ပျိုးရာတွင် နွေစပါး၊ နှမ်းသီးနှံအတွက် စိုက်စရိတ် မလုံလောက်။

၇။ ဆည်မြောင်းမှ ရေစက်တား-တံခါးလုပ်ပေးပါက စိုက်ပျိုးရေးအဆင်ပြေနိုင်။

၈။ ဖျက်ပိုးရောဂါများဆိုးဝါးစွာကျရောက်၊ ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်းများကို ဆေးဆိုင်နှင့် ကုမ္ပဏီများမှ ညွှန်းပေးသည်။

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
		နှင့်အလုံအလောက် ဝယ်ယူနိုင်သည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	ရှိ	လယ်ယာသုံးထွန်စက်အငှားလိုက်၊ (ရိတ်ခြွေစက်) ကုမ္ပဏီများ မှကွင်းဆင်းကြည့်ပေးသည်။ ပညာပေး ဟောပြောပေးသည်။
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	ရှိ	ကျေးရွာသို့လာရောက်ဝယ်ယူကြသည်။ မြို့သို့လည်း သွားရောင်းကြသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ စိုက်ဘဏ်နှင့် သမဝါယမမှ စိုက်ပျိုးစရိတ်များကို အချိန်မီထုတ်ချေးခြင်း၊ အလုံအလောက် ထုတ်ချေးခြင်း၊ တောင်သူများနှင့် လိုက်လျောညီထွေသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများဖြင့် ချေးငွေစနစ် မူဝါဒ ချမှတ် ဆောင်ရွက်ပါက သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးလာနိုင်ပါသည်။

၂။ မဲဇလီဆည်မှ စပါးစိုက်ပျိုးရေးအတွက် ဆည်ရေကို တနှစ်ပါတ်လုံး အလုံအလောက်ရရှိပါသည်။

၃။ သဘာဝမြေဆွေးပြုလုပ်သုံးစွဲနည်းနှင့် မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းနည်း၊ ဘက်စုံပိုးမွှားကာကွယ်နည်းများကို လက်တွေ့အသုံးပြုနိုင်ပါ၊ စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုစရိတ်သက်သာပြီး တောင်သူများ အကျိုးအမြတ် တိုးလာနိုင် ပါသည်။

၄။ လယ်စိုက်ဧကများပြီး ဆည်ရေလုံလောက်စွာရရှိပါက သုံးသီးအထိစိုက်နိုင်၊ မြေဆီလွှာပြုပြင်ထိန်းသိမ်းနည်း၊သဘာဝမြေဩဇာနှင့်ပိုးသတ်းဆေးသုံးဆွဲနည်းများကျေးရွာမှသင်ယူကြသည်။ ကုမ္ပဏီများမှ ဟောပြောပွဲများ လာရောက်ပို့ချပေးသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေးကို စနစ်တကျ သင်ကြားပေးမှုမရှိ။

၂.၂.၁.၆။ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေယာအသုံးချနိုင်မှု	ရှိ	တိုးချဲ့ရန်မြေမရှိ။
ငွေကြေးအရင်းအနှီး လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	သမနှင့်စိုက်ဘဏ်မှချေးငွေရရှိသော်လည်း လုံလောက်မှုမရှိ။ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများမှာ တောင်သူများနှင့်ကိုက်ညီမှုနည်းသေးသည်။
သွင်းအားစုတတ်နိုင်မှု	ရှိ	မိုးစပါးအတွက်သာ ချေးငွေရရှိပြီး၊ နွေစပါးနှင့် ယာသီးနှံအတွက်၊ ချေး ငွေမရှိသဖြင့် စရိတ် မတတ်နိုင်ကြပါ။
ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှု	ရှိ	ကျေးရွာတွင်လုပ်သားပေါများသော်လည်း ကျေးရွာတွင် ပုံမှန်အလုပ်နှင့် ဝင်ငွေမရှိသောကြောင့် ပြင်ပသို့ သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသည်။
ဆည်မြောင်းရေရရှိမှု	ရှိ	ဆည်မြောင်းလက်တံ ပြုပြင်ပြီးနောက်ပိုင်း ရေမျက်နှာပြင်မှာ ပိုနိမ့်သွားပြီး လယ်များမှာ မြင့်နေသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေ ကောင်းစွာမရကြပါ။

၂.၂.၁.၄။ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၅) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ရွာပိုင်ဆိုင်မှု	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
ထွန်စက်	၃ အိမ် (၁ စီး)	-	၂၀၀၀၀ ကျပ်/တစ်ဧက
ရိတ်သိမ်းစက်		-	
လက်တွန်းထွန်စက်	၂၁ အိမ် (၂၅ စီး)		၁၇၀၀၀ ကျပ်/တစ်ဧက
ခြွေလှေ့စက်	၄ အိမ် (၄ စီး)		တစ်တင်း ၂၀၀ ကျပ်
ရေစုပ်စက်	၁၀ အိမ် (၁၁လုံး)		
ခြေနင်းရေတင်စက်			
မျိုးစေ့ချစက်			
မြက်ရိတ်စက်			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ နွားကိုအဓိကအသုံးပြုကြပြီးထွန်စက်များကိုတွဲဖက်သုံးကြသည်။ နွားတရှည်း ထွန်တစပ်ငှားခမှာ ၅၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်ပြီး သီးထပ်စိုက်ပျိုးကြသောကြောင့် လုပ်ငန်းခွင် ကြန့်ကြာမှုများရှိသဖြင့် စက်ကိရိယာများကို ငှားရမ်းသုံးစွဲကြရသည်။ လက်ရှိလယ် (၄၅၈.၆၂)ဧက ရှိပြီး လယ်ယာသုံးစက် ကိရိယာ လုံလောက်မှုမရှိပါ ။

၂။ ကိုယ်ပိုင်စက်ကိရိယာ မရှိသောသူများသည် ကျေးရွာတွင်းရှိ စက်များကို ငှားရမ်းအသုံးပြုရပါသည်။ ထွန်စက်ငှါးရမ်းခ ၂၀၀၀၀ ကျပ်/ဧက၊ လက်တွန်းထွန်စက် ငှါးရမ်းခ ၁၇၀၀၀ ကျပ်/ဧက၊ ခြွေ လှေ့စက် ငှားရမ်းခ စပါးတတင်း ၂၀၀ ကျပ်/ဧကရှိသည်။

၃။ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ မလုံလောက်ခြင်းနှင့် ငှါးရမ်းခ ကြီးမြင့်မှုကြောင့် တောင်သူလယ်များသည် အချိန်မီ မစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်း လျော့နည်းကြသည်။

၂.၂.၁.၅။ သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီ၊ဩဇာ)	ရှိ	မြေဆီအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ	မဲဇလီဆည်မှစိုက်ပျိုးရေကို တနှစ်ပါတ်လုံးရရှိသည်။
သဘာဝမြေဆွေး၊ ဩဂဲနစ်	ရှိ	သဘာဝမြေဆွေး၊ နွားချေးအသင့်အတင့်လုံလောက်မှုရှိသည်။
ဩဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေး	မရှိ	ကုမ္ပဏီများမှဟောပြောပွဲလာလုပ်ပေးသည်။သုံးစွဲသူမရှိသေး။
ဈေးငွေရရှိမှု	ရှိ	သမနှင့် စိုက်ဘဏ်မှချေးငွေရရှိသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ရှိ	ကုမ္ပဏီများမှပိုးသတ်ဆေး၊မြေဩဇာ အကြွေးရယူနိုင်သည်။ ငွေ အရင်းအနှီးရှိပါက အလွယ်တကူ

၂.၂.၁.၃။ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ဧက	ယူနစ်	သီးနှံထွက်မှု			သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ	သွင်းအားစုလိုအပ်ချက်(နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
			အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ				
စပါးလယ်	၄၅၈.၆၂	တင်း	၆၀	၈၀	၇၀	၅လကြာ၊ ဇူလိုင်စိုက်၊ နိုဝင်ဘာရိတ်	မြင့်	လတ်	ရေရရှိမှု၊ ဖျက်ပိုး၊ ရောဂါအပေါ်မူတည် ၍ အထွက်နှုန်းကွာခြား
နှမ်း (စမုံနက်)	၆.၅	တင်း	၄	၆	၅	၄လကြာ၊ တန်ခူးစိုက်၊ဝါဆိုရိတ်၊	မြင့်	လတ်	အခြားနှမ်းမျိုးများမှာ အထွက်နှုန်းနည်း။အရှုံးပေါ်။
ကုလားပဲ	၄၀၀ ခန့်	တင်း	၁၀	၁၄	၁၂	၃လကြာ၊ နိုဝင်ဘာစိုက်၊ မေရိတ်၊	လတ်	လတ်	လယ်ပြီးချိန်တွင် စိုက်ပျိုးသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ တစ်နှစ်လုံးစိုက်ပျိုးကြသည်။ စပါး (နွေ၊ မိုး) စိုက်ပျိုးသည်။ စပါးမျိုးများမှာ (ရန်ကုန်မနော်၊ မနောသုခ၊ ဧရာ မင်း၊ ရတနာတိုး၊ ဆင်းသုခ) မျိုးများစိုက်ပျိုးသည်။ ဧရာမင်းအများဆုံးစိုက်သည်။

၂။ နှမ်းသည် ဂင်ငွေများသော်လည်း မိုးခေါင်လျှင် အထွက်နှုံးမသေချာပါ။ တခါတရံ ရာသီဥတု မမှန်ပါက သီးနှံဆုံးရှုံးမှုရှိသည်။ နှမ်း (စမုံနက်၊စမုံပြာ၊ အဖြူ၊ အနက်၊ အညို၊ အနီ) မျိုးများကို စိုက်ပျိုးကြသည်။ စမုံနက် အများဆုံးစိုက်ပျိုးကြပြီး ကုလားပဲကို အနည်းအကျဉ်းစိုက်ပျိုးသည်။

၃။ ကုလားပဲကို တာပွန်မျိုး ၊ ရွှေဝါလေး မျိုးစိုက်ပျိုးပါသည်။ တစ်တင်းလျှင် ၁၆၀၀၀ ကျပ် ရောင်းချရပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ဥစ္စာအဆင့် ၃ နှင့် ၄ တွင်ရှိသော မိသားစုများမှာမြေယာမဲ့နှင့် ၅ ဧကအောက်တောင်သူငယ်များဖြစ်ပြီး ၈၁ ဦး (၇၉.၃%) ခန့်ရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ ကျဗန်းလုပ်ငန်း၊ နေ့စားလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင် အသက်မွေးကြသည်။
၂။ ၁၆ အိမ်ထောင်စုသာလျှင် လယ်နှင့်ယာကို ၅ ဧကအထက်ပိုင်ဆိုင်လုပ်ကိုင်ကြ ပြီး ၆ လအထက် ဝမ်းစာဖူလုံကြသည်။
၃။ ပြေလည်နှင့် အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိသူများသာ လယ်မြေနှင့် စိုက်ပျိုးရေးသုံး စက်ကိရိယာများကို ပိုင်ဆိုင်ပြီး ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိသည်။

၂.၂.၁.၂။ အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု (တနှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက်)
၁	ဆည်	အစိုးရ	၄၅၈.၆၂ ဧက	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
၂	ရေလွှဲဆည်			
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း			
၄	ဆည်မြောင်း			
၅	အဝီစိတွင်း			
၆	လက်ငင် ရေတွင်း			
၇	စိမ့်စမ်းရေ			
၈	ချောင်း			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ စုစုပေါင်းလယ်မြေ (၄၅၈.၆၂) ဧကကိုပဲလေးဆည်မှ တစ်နှစ်ပတ်လုံးရေရရှိ စိုက်ပျိုးကြသည်။ အုပ်စုကျေးရွာ ရှိ ဧက ပေါင်း (၂၄၂၁) ဧကစိုက်ပျိုးနိုင်သည်။
၂။ စိုက်ပျိုးရေပေါသော်လည်းလယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများလုံလောက်မှု မရှိပါ။
၃။ ယာတွင် နှမ်း၊ ပဲတောပတ်နှင့် ပဲစဉ်းငုံကို မိုးရေဖြင့် စိုက်ပျိုးကြသော်လည်း အမျိုးတောင်သူကြီးများက ရေစုပ်စက်ဖြင့် ရေတင်စိုက်ပျိုးကြသည်။

(၃)　ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

၂.၁.၂။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁	စိုက်ဘဏ်	အစိုးရ	စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေထုတ်ချေးပေးခြင်း
၂	သမ	အစိုးရ	စိုက်ပျိုးရေး/မွေးမြူရေးချေးငွေများထုတ်ပေးခြင်း
၃	မြစိမ်းရောင်	အစိုးရ	မြစိမ်းရောင်ချေးငွေထုတ်ချေးပေးခြင်း
၄	လ.ဝ.က	အစိုးရ	မှတ်ပုံတင်များပြုလုပ်ပေးခြင်း

ရည်ညွှန်း:-　ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်　ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ကျေးရွာသူ/သားများသည် အစိုးရဌာနအချို့နှင့် အစိုးရမဟုတ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်မှုရှိသည်။

၂။ ကျေးရွာချေးငွေအတွက် အစိုးရစိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ သမဝါယမနှင့် မြစိမ်းရောင်အဖွဲ့တို့ဖြင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှုရှိသည်။

၃။ စိုက်ဘဏ်မှတောင်သူ ၄၄ ဦးကို (၂၅၃) သိန်းငွေချေးပေးသည်။ ၁ ဧကလျှင် ၁သိန်းထုတ်ချေးပြီး၊ အတိုးနှုန်း မှာ(၄၁)ပြားတိုးဖြစ်ပြီး ၆လ(သို့) စလကြာလျှင်ပြန်ဆပ်ရသည်။

၄။ သမချေးငွေမှာအဖွဲ့ဝင် ၇၅ ဦးအား ၇၅ သိန်း ထုတ်ချေးပေးထားသည်။ အတိုး ၁.၅ ကျပ်တိုးပေးရသည်။ အသင်းဝင်ကြေး (၃၀၀၀) ကျပ် ထည့်ဝင်ရပြီး ချေးငွေကာလမှာ (၆) လဖြစ်သည်။

၂.၂။ စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှုအခြေအနေ

၂.၂.၁။ သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

၂.၂.၁.၁။ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှု အရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၄၆	၄၅%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ဧကအောက်(၁ဟတ်တာထိ)	၁၅	၁၄.၇%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ဧကမှ၅ ဧကထိ(၂ ဟတ်တာထိ)	၂၀	၁၉.၆%	တောင်သူငယ်
၄	၅ဧကမှ၁၂.၅ဧကကြား (၅ဟတ်တာထိ)	၁၆	၁၅.၇%	အလယ်အလတ်စားတောင်သူ
၅	၁၂.၅ဧကအထက် (၅ဟတ်တာနှင့် အထက်)	၅	၄.၉%	တောင်သူကြီး
	ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း	၁၀၂	၁၀၀ %	

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု(၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁၀	မီးသတ်အဖွဲ့	၂	၃၅	-	၃၅	မီးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး	၄	၇
၁၁	ဝတ်ရွတ်အဖွဲ့	၃	၈	၁၉	၂၇	ဝတ်ရွတ်ခြင်း	၄	၆
၁၂	ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့	၂	၅	-	၅	ရွာ၏သာရေးနာရေး ကိစ္စများ	၄	၆
၁၃	ဂေါပကအဖွဲ့	၃	၁၅	-	၁၅	ဘာသာရေးကိစ္စများ	၄	၆
၁၄	ကျောင်းကော်မီတီ	၂//၃	၅	-	၅	စာသင်ကျောင်းကိစ္စများ	၄	၆

ရည်ညွှန်း:- ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာမှာ ငယ်သော်လည်း အဖွဲ့အစည်းပေါင်း ၁၄ ဖွဲ့ရှိသည်။

၂။ ၎င်းအဖွဲ့ ၁၄ ဖွဲ့အနက် ၇ ဖွဲ့သည် ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် မိမိတို့ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်အရ ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့များဖြစ်သဖြင့် ပြင်ပမှ လာရောက်ဖွဲ့ပေးသောအဖွဲ့များထက် ပိုမိုတောင့်တင်းပြီး လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှု၊ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု၊ ဦးဆောင်မှု၊ စည်းရုံးမှု၊ အဖွဲ့ဝင်များ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု၊ ရေရှည်တည်တံ့ မှု ပိုမိုကောင်းမွန်သည်။

၃။ ပြင်ပမှ မူဝါဒအရ ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့ ၇ ဖွဲ့မှာ အားနည်းပြီး လုပ်ငန်းအသက်ဝင်လှုပ်ရှားမှု၊ ဦးဆောင်မှု၊ အဖွဲ့ဝင်များ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု၊ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု၊ အမြင်ကြည်လင်မှုနှင့် ရေရှည်တည်တံ့မှု အားနည်းသည်ကို တွေ့ရသည်။

၄။ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့တွင် ဆယ်အိမ်မှူး ၁၁ ဦးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပြီး မြို့နယ်ထွေအုပ် မှ ဦးဆောင်ဖွဲ့ပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ထောက်အဖွဲ့၊ လယ်စီအဖွဲ့၊ မြေယာအသုံးချရေးကော်မတီများကိုလည်း အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးမှ ဦး ဆောင်ဖွဲ့ပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။

၆။ တစ်ချို့အဖွဲ့များသည် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမှ ဖွဲ့ပေးသော်လည်း ရပ်ရွာလူထု၏ သဘောတူညီမှုဖြင့်ဖွဲ့ထားခြင်းဖြစ်သည်။

၇။ စိုက်ဘဏ်အဖွဲ့မှာ ကော်မတီဝင် (၁) ဦး၊ အဖွဲ့ဝင် ၄၄ ဦးရှိသည်။ သမအဖွဲ့တွင် ကော်မတီဝင် (၁) ဦး၊ အဖွဲ့ဝင် (၇၅) ဦးရှိသည်။

၈။ မြစိမ်းရောင်ကော်မတီဖွဲ့စည်း ထားသော်လည်း ယခုလက်ရှိရန်ပုံငွေမရှိသေးပါ။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ- အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့

၂။ ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

၂.၁။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများအခြေအနေ

၂.၁.၁။ ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်များစွာ အထောက် အကူပြုနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ လက်ရှိရင်ဆိုင်နေရသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ပြဿနာများကို ပူးပေါင်းဖော်ထုတ်ပြီး၊ ကျေးရွာတွင်ရှိသော အရင်းအမြစ်များ၊ အခွင့်အလမ်းများကို ဖော်ထုတ်ကာ အကျိုးရှိစွာအသုံးချပြီး၊ သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် အစီအစဉ်ကျသော မူဝါဒချိတ်ဆက်မှုများ လုပ်ဆောင်သွားနိုင်ပါမည်။

ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု(၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့	၂	၁၁	-	၁၁	အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်း	၅	၇
၂	ဖွံ့ထောက်အဖွဲ့	၁/၂/၃	၅	၁	၆	ကျေးရွာအထောက်အကူပြုလုပ်ငန်း	၅	၇
၃	လယ်စီမံအဖွဲ့	၁	၄	၁	၅	လယ်ယာမြေကိစ္စများ	၅	၇
၄	မြေယာအသုံးချမှုကော်မတီ	၁	၅	-	၅	လယ်ယာမြေကိစ္စများ	၅	၇
၅	သမကော်တီ	၁	၃	-	၃	သမချေးငွေ	၅	၈
၆	လူငယ်အဖွဲ့	၂	၄၀	-	၄၀	ရပ်ရေးရွာရေး၊ သာရေးနာရေး	၄	၇
၇	မြစိမ်းရောင်ကော်မတီ	၁	၄	၃	၇	ငွေချေးပေး	၅	၈
၈	စိုက်ကော်မတီ	၁	၂	-	၂	စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေအတွက်ဦးဆောင်ပေး	၅	၈
၉	မီးလင်းရေးကော်မတီ	၂	၉	-	၉	ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက်လုပ်ဆောင်ပေး	၄	၇

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ၊ မြေယာမဲ့များ၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူများ၊ ကျပန်းများနှင့် ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများသည် ပုံမှန်အလုပ်နှင့် ပုံမှန်ဝင်ငွေမရကြသောကြောင့် ထိခိုက်လွယ်ဆုံးမိသားစု၊ အုပ်စုများဖြစ်သည်။

၂။ သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်မှုအနေဖြင့် မုန်းရေနှင့် မိုးရေကြီးခြင်းကို ခံစားကြရသည်။ မုန်းချောင်း ရေကြီးမှုကြောင့် သီးနှံများဆုံးရှုံးခြင်း၊ အိမ်မွေးတိရိစ္ဆာန်အချို့နှင့် လူများရောဂါကျရောက် ခံစားရခြင်းစသည့် ထိခိုက်မှုများရှိသည်။

၁.၅.၄။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	နိမ့်	ပညာအရည်အချင်းနည်းပါးသူများဖြစ်ကြသည်။
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	မြင့်	မိသားစုများခြင်း၊ ပုံမှန်အလုပ်မရှိ
၃	မြေယာမဲ့၊ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်	ဝမ်းစာမဖူလုံ၊တစ်နေ့လုပ်အားခ ၂၀၀၀ ကျပ် ခန့်ရှိပါ သည်။
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာကျရောက်နိုင်သောအိမ်ထောင်စု/ကူးစက်ရောဂါထူပြောသောဒေသ	မြင့်	၂၀၁၅တွင် ရေကြီးခြင်း ဒဏ်ခံခဲ့ရပါသည်။ သီးနှံများပျက်စီးခဲ့ပါသည်။
၅	မြစ်ကမ်းဘေးနေလူထု	-	-
၆	မတော်မဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident)	-	-
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူ များ(IDP)	-	-
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	-	-
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	-	-
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	မြင့်	ပုံမှန်ဝင်ငွေမရှိခြင်း။
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	-	-
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဇရိယာ	နိမ့်	အဖြစ်နည်းပါသည်။
၁၃	နယ်စပ်ဒေသ	-	-
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	-	-
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	-	-
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	-	-
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	-	-
၁၈	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့်	စီးပွားရေးအဆင်မပြေသောကြောင့် အခြားဒေသသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ရပါသည်။
၁၉	ကားသမား	-	-
၂၀	အခြား	-	-

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အထိ (၅) နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့အင်ပင်လှကျေးရွာ၏ ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့်စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသည့် မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် မင်းဘူးမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ယခင်ကာလများက စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများဖြင့် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါခဲ့သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှရယူပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် ဦးစီးဌာနများနှင့် အတူတကွချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာနားလည် သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခု ရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်သည် လက်ရှိကာလအတွင်း ရရှိသည့်အချက်အလက်များကိုသာ အားပြုထားသော်လည်း နောင်ကာလများတွင် ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤစီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော လုပ်ငန်းများသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်ပြီးစီးမှု၊ ပေါ်ပေါက်လာမည့် အခက်အခဲများ၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အခြေအနေကာလ အပေါ်မူတည်၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရန်လည်း လိုအပ်နေပါမည်။

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ မင်းဘူးမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ မင်းဘူးမြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများ၏

၁.၅.၃ ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
	စီးပွားရေး		
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	မြင့်	လက်လုပ်လက်စားများသည်ပုံမှန်ဝင်ငွေ မရှိပါ။
၂	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ)	နိမ့်	လယ်ယာကေပေါင်း(၄၅၀)နှင့်စိုက်ပျိုးရေ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။
	ကျန်းမာရေး		
၃	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	အဖြစ်နည်းပါသည်။
၄	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	။
၅	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မရှိ	။
	လူမှုရေး		
၆	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ(IDP)	မရှိ	။
၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မရှိ	-
၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲစသည်	မရှိ	-
	ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်		
၉	ရေကြီးခြင်း	မြင့်	၂၀၁၅ တွင်ရေကြီးခြင်းခံရသည်။
၁၀	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့်	၂၀၁၃နှစ်နှင့်အရင်(၅)နှစ်လောက်ကမိုးခေါင်ခဲ့သည်။
၁၁	မုန်တိုင်း	နိမ့်	အဖြစ်နည်းပါသည်။
၁၂	လေပွေ	နိမ့်	။
၁၃	မီးဘေး	နိမ့်	။
၁၄	ဆားငံရေဝင်မြေ	မရှိ	။
၁၅	မြေပြိုခြင်း၊မြေဆီလွှာပျက်ယွင်း မှု	လတ်	မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှုရှိသည်။
၁၆	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	နိမ့်	ထင်းခုတ်ခြင်း

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ဝမ်းစာမဖူလုံမှုသည် အဓိက ထိခိုက်သက်ရောက်မှု အများဆုံးဖြစ်သည်။

၂။ ၎င်းအပြင် မိုးခေါင်ခြင်းနှင့် ရေကြီးခြင်းတို့သည်လည်း ထိခိုက်သက်ရောက်မှု မြင့်သည်။

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၆လမှ၁၂လအထိ	၃၆	၃၅.၃%	စပါးကိုစိုက်ပျိုးစားကြပြီး ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေထံမှ ချေးယူပြီး သီးနှံပေါ်ချိန်တွင် အမြန်ပြန်လည်ပေးဆပ်ကြရသည်။ ။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံသူများမှာ ကျပန်းသမားများဖြစ်သည်။ ကျေးရွာမိသားစု၏ အများစု ၆၄.၇% ရာခိုင်နှုံးမှာ စားဝတ်နေရေးအတွက် ငွေချေးယူခြင်းနှင့် လုပ်အားကြိုတင် ရောင်းချကြရသည်။ အလုပ်မရှိသောလများတွင် အလုပ်ဖြင့် ကြိုယူခြင်း၊ ငွေချေး၍စားသုံးရသူများလည်းရှိသည်။

၂။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ (၄၆) ဦး၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူနှင့် တောင်သူငယ် ၅ဧကအောက် ၃၅ ဦးရှိပြီး ၎င်းတို့မှာ မွေးမြူရေး၊ ပန်းရံ၊ လက်သမား၊ ဈေးရောင်း၊ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သား စသည် နည်းမျိုးစုံဖြင့် ဝင်ငွေရှာပြီး ဝမ်းစာမဖူလုံမှုကို ဖြေရှင်းကြသည်။

၁.၅.၂။ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၇) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀နှစ် နှင့်အထက်	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ	၄	၄	၈
မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိ	၁	၁	၂
		အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်		
အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ		၂	
မုဆိုးဖို / တစ်ခုလပ်	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ		၁	
ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသူ		၅	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ အသက်ကြီးပြီး ပြုစုစောင့်ရှောက်မည့်သားသမီး နည်းပါး၍ စီးပွားရေးခက်ခဲနေသောသူ (၈) ဦးရှိပြီး၊ မသန် မစွမ်း (၂) ဦး၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စု (၂) ဦး၊ မုဆိုးဖို (၁) ဦး၊ အခြားဒေသသို့ သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်သူ (၅) ဦးရှိ ၎င်းတို့မှာထိခိုက်လွယ်သူများဖြစ်သည်။

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
ကုန်ထုတ်လုပ်မှု နှင့်မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	TV၊ EVD၊ ရေခဲ သေတ္တာ၊ ဖုန်း(၃)၊ ဆိုင်ကယ် (၂)၊ ထော်လာဂျီ၊ ကုန် တင်ကား။	TV၊ EVD၊ ဖုန်း(၁)၊ ဆိုင်ကယ် (၁)၊ ရေဒီယို(၁)	ဖုန်း(၁)၊ ဆိုင်ကယ် (၁)၊ ရေဒီယို(၁)၊ စက်ဘီး(၁)	ရေဒီယို(၁) လုံး
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း၊ တနှစ် ဝင်ငွေ	တောင်သူ သိန်း (၅၀ -၁၀၀) ကြား	တောင်သူ သိန်း (၁၀ - ၅၀) ကြား	တောင်သူ၊ နေ့စား အငှား၊ ကျဗန်း သိန်း(၅ - ၁၀) ကြား	နေ့စား/အငှား/ကျ ဗန်း သိန်း(၃ -၅)ကြား
အိမ်မွေးတိရိစ္ဆာန်	နွားမ(၃)ကောင်	နွား(၅)၊ ကြက်(၁၀)	ဝက်(၁)ကောင်၊ ကြက်(၁၀) ကောင်။	ဝက်(၁)ကောင်၊ ကြက်(၁၀)ကောင် ။
အိမ်ထောင်စု ပေါင်း (၁၀၂)	**၃ အိမ် (၂.၉%)**	**၁၁ အိမ် (၁၀.၈%)**	**၂၉ အိမ် (၂၈.၄%)**	**၅၉ အိမ် (၅၇.၈%)**

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာ၏ ၈၆.၂၂% (၂၈.၄% + ၅၇.၈%) (၈၈) အိမ်ခန့်မှာ ဆင်းရဲ၍ အဆင်မပြေသော အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ပြီး မြေယာမဲ့ကျဗန်းများ၊ တောင်သူငယ်များပါဝင်သည်။

၂။ ခနဉစ္စာအဆင့်သတ်မှတ်ရာတွင် စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အရေးပါ သည်ကို တွေ့ရသည်။

၁.၅။ ထိခိုက်လွယ်မှု

၁.၅.၁။ ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေ

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၅၄	၅၂.၉ %	လုပ်အားခကြိုယူခြင်း၊ လုပ်အားခဖြင့်နေ့စဉ်ဝယ်ယူစား သောက်ခြင်း။
၃ လနှင့် ၅ လအထိ	၁၂	၁၁.၈ %	ကေအနည်းငယ်ရှိပြီးစိုက်ပျိုးစားခြင်း၊ ဆွေမျိုး မိတ် ဆွေထံမှ ချေးယူပြီး သီးနှံပေါ်ချိန်တွင် အမြန်ပြန် လည် ပေးဆပ်ကြရသည်။

၁.၃.၂။ ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား (၄) ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/လက်လှမ်းမမှီ)
ကာဗွန်(ဓါတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	လက်လှမ်းမမီ
ဓါတ်သတ္တု(ကျောက်၊ သဲ)	မရှိ	လက်လှမ်းမမီ
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်		
တိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	ဖိုင်း၊ ဂျိုး၊ ဇရက်၊ ခို၊ ကျီးကန်း	လွယ် (ကျေးရွာ လယ်ကွင်းပြင်များနှင့် ရွာတွင်းရှိသစ်ပင်ကြီးများတွင်ရရှိနိုင်)
အပင်မျိုးစိတ်များ(နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	မြင်းခွာရွက်၊ ပင်စိမ်း၊ တောဆီးဖြူ၊ ထိကရုန်း၊ ဆင်တုံးမနွယ်	လွယ် (ကျေးရွာလယ်ကွင်းပြင်များတွင်တွေ့ရှိ ရသည်။)

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာပတ်ဝန်းကျင်တွင် တောတောင်လုံးဝမရှိပါ။ လယ်ကွင်းပြင်များ၊ ချောင်းများသာရှိသဖြင့် အခြား သဘာဝအရင်းအမြစ်များမရှိပါ။ လယ်ကွင်း၌ ကျက်စားသော တိရိစ္ဆာန်နှင့် အပင်မျိုးစိတ်များသာရှိသည်။

၁.၄။ ဥစ္စာဓနအဆင့်အနေအထား

ဇယား (၅) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	လယ် (၁၅ - ၅၀) ယာ (၀ - ၂)ဧက	လယ် (၄ - ၁၅) ဧက၊ ယာမရှိ	လယ် (၀- ၄) ဧက	မြေယာမဲ့
အိမ်အခြေအနေ	သွပ်မိုး၊ အုပ်ညှပ်တိုက် (၂)ထပ်	သွပ်မိုး၊ ဝါးထရံကာ/ ခင်း၊ ၂ထပ်၊ ၄ပင်အိမ်	သွပ်မိုး၊ ထရံကာ/ ဝါးခင်း၊ ၂ထပ်၊	ဝါးထရံကာအိမ်၊ သက်ကယ်မိုး။ ၁ထပ်အိမ်။
လုပ်ငန်းသုံး ကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှု	ထွန်စက်ကြီး(၂)၊ လက်တွန်း(၂)၊ ခိုင်းနွား(၄)၊ ရေစုပ်စက်(၂)၊ ချွေလှေ့(၁)၊ နွားစာစဉ်းစက်(၁)၊	လက်တွန်း(၁)၊ လှည်း (၁)၊ နွား (၂)၊ ပေါက်တူး / ပြား၊ တံစဉ်၊ ဓား	ပေါက်တူး/ပြား၊ တံစဉ်၊ ဓား	ပေါက်တူး/ပြား၊ တံစဉ်၊ ဓား

၁.၃။ သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၁.၃.၁။ စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဧရိယာ

ဇယား (၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၄၅၈.၆၂	သင့်	၇၅ % ရ၊ ၂၅% မရ	မဲဇလီဆည်မှစိုက်ပျိုးရေရရှိပါသည်။
ယာမြေ	၆.၅	သင့်	မရ	မိုးရေသောက်
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	-	-	-	-
အိမ်ခြံဝင်းစိုက်ခင်း	-	-	-	-
ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာ	-	-	-	-
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	-	-	-	-
စားကျက်မြေ	-	-	-	-
ပလပ်မြေ	-	-	-	-
သစ်တောမြေ	၀.၁၀	သင့်	မရ	မိုးရေ
အခြား	-	-	-	-
စုစုပေါင်း	၄၆၅.၂၂			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ လယ်ပိုင်တောင်သူမှာ ၅၆ ဦးခန့်နှင့် လယ် (၄၅၈.၆၂) ဧကသာရှိပြီး တောင်သူတဦးပျမ်းမျှ လယ်မြေ (၈.၂) ဧက ပိုင်ဆိုင်သည်။

၂။ လယ်မြေအားလုံး မဲဇလီဆည်မှစိုက်ပျိုးရေကို နွေစပါးနှင့်မိုးစပါး နှစ်သီးစားအတွက် စိုက်ပျိုးသော်လည်း မြောင်းလက်တက် မကောင်းသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေ အလုံအလောက် မရကြပါ။

၃။ တောင်မုန်းမြောင်းမကြီးမှ ခွဲထွက်သော မိုင်းနား (၂) ရေမြောင်းကိုအသုံးပြုသည်။ ယခင်နှစ်က ဆည်မြောင်း တူးဖော်မှုကြောင့် ယခုနှစ်တွင် ရွာပိုင် ၁၀၀ ဧက ခန့်မှာ ရေမရ၍စိုက်၍ မရပါ ။ ယင်းမြောင်းအားတမံပိတ်ပြီး ရေစက်တား/ တံခါးပြုလုပ်ပေးပါက အဆင်ပြေနိုင် သည် ။ ထို့အပြင် (၉၅၂/၉၈၃) တွင် ဆည်မြောင်း ပိတ်ဆို့မှု ကြောင့် ဆည်ရေမဝမှုများကြုံတွေ့ရသည်။ ပြန်လည်ပြုပြင်ပါက (ရွာ ၉ ရွာ) ဧက ၃၅၀၀ ခန့် အကျိုးရှိနိုင်ပါသည်။

၄။ ယာမြေမှာ မိုးရေသောက်အဓိကဖြစ်သည်။ ယာမြေတွင် နှမ်း၊ ပဲထောပတ် နှင့် ပဲစဉ်းငုံတို့ကို အဓိက စိုက်ပျိုး ကြသည်။

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%		
၁၉	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			၄၃	လယ်ယာမရှိ/ နေ့စား အငှားလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား မိသားစုဝင် လုပ်အား			၇	ထိုင်းနိုင်ငံသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်သည်။
၂၀	ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား မိသားစုဝင် လုပ်အား			၁	ကုမ္ပဏီဝန်ထမ်း(၁)ဦး။
	စုစုပေါင်း	၁၀၂	၁၀၀ %	၂၆၄	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကျပန်းလုပ်ငန်းများ ကျေးရွာ၏ အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ဖြစ်သည်။

၂။ ကျေးရွာတွင်မြေယာမဲ့ကျပန်းသမားဦးရေ ၄၆ ရှိပြီး ၄၅% ခန့်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းခွင်၊ မွေးမြူရေးနှင့် အခြားပန်းရံ၊ လက်သမား၊ ဈေးရောင်းစသဖြင့် လုပ်ငန်းမျိုးစုံဖြင့် အသက်မွေးကြသည်။

၃။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သား ၇ ဦးရှိပြီး ထိုင်းနိုင်ငံသို့ သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသည်။

၄။ အထက်ပါဇယားတွင် လုပ်သားအင်အားမှာ ၃၆၆ ဖြစ်ပြီး အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်ယက်ပိုများနေရခြင်းမှာ တအိမ်ထောင်ချင်းစီမှ မိသားစုဝင် တဦးထက်ပို၍ မိသားစုဝင်ငွေနှင့် စားဝတ်နေရေးအတွက် အလုပ်လုပ် ကြရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%		
	အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၃	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက်				
	အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၄	**အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက်				
	အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၅	**ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက်			၂	ရှေ့နေ(၁)ဦး၊ စိုက်ပျိုးရေးဝန်ထမ်း(၁)ဦး၊
	အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၆	**ပညာရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက်			၂	ဆရာမ(၂)ဦး၊
	အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၇	**ကျန်းမာရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက်				
	အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၈	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက်				
	အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%		
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၇	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၅	၄.၉		ပန်းရံနောက်လိုက်များဖြစ်သည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက်				
	အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၈	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက်				
	အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၉	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၃	၂.၉		လယ်ယာသုံးစက်ပစ္စည်းပြုပြင်သည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက်				
	အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၀	**လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			၅	အိမ်ဆိုင်အသေးသာရှိသည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက်				
	အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၁	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက်				
	အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၂	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက်				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			၄၆	စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် နေ့စားလုပ်ကိုင်ကြသည်။
	မိသားစုဝင် လုပ်အား			၁၁၂	မိသားစုဝင်များသည် အိမ်ထောင်ဦး စီး၏ အလုပ်ကို ဝိုင်းဝန်းလုပ်ကိုင် ကြရသည်။
၂	**တိရိစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၃၇	၃၆.၃	၄၆	၃၇အိမ်သည်မွေးမြူရေးသီးသန့် လုပ်ကိုင် ပြီး ကျန် ၄၆ အိမ်သည် စိုက်ပျိုးရေးပူးတွဲ လုပ်ကိုင်သည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၃	**ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၄	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၁%		ဆန်စက် ဟာစ်ဦးရှိသည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၆	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				

၁။ ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ

၁.၁။ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လယ်လုကုန်းကျေးရွာ၏ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရခွဲခြားထားပုံ
၁ နှစ်အောက်	၅	၆	၁၁	၂.၄ %	နို့စို့အရွယ်
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်	၁၇	၆	၂၃	၅.၁ %	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်	၂၁	၁၆	၃၇	၈ %	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၀ နှစ်မှ ၁၄နှစ်	၁၇	၂၂	၃၉	၉ %	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၅ နှစ်မှ ၆၀ နှစ်	၁၄၄	၁၆၀	၃၀၄	၆၈ %	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်
၆၀ နှစ်နှင့်အထက်	၁၅	၁၉	၃၄	၇.၅ %	သက်ကြီးရွယ်ကြီး
စုစုပေါင်း	၂၁၉	၂၂၉	၄၄၈	၁၀၀ %	
အိမ်ထောင်စုပေါင်း			၁၀၂		
တစ်အိမ်ထောင်ပျှမ်းမျှလူဦးရေ			၄.၄		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာအတွင်းမှ ရပ်မိရပ်ဖတစ်ဦး၊ လူငယ်အမျိုးသမီး (၃) ဦး၊ ကျေးလက်မှ ဝန်ထမ်း (၂) ဦးတို့ တစ်အိမ်ဆင်း၊ တစ်အိမ်တက်သွားရောက်ကောက်ယူထားခြင်းဖြစ်သည်။(၂၇-၂၉.၈.၂၀၁၅) အထိသာ အတည် ဖြစ် သည်။

၂။ အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၁၀၂) အိမ်နှင့် လူဦးရေ (၄၄၈) (ကျား ၂၁၉ + မ ၂၂၉) ရှိ သည်။

၃။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သောလူဦးရေ ၃၀၄ ဦး ရှိပြီး စုစုပေါင်း လူဦးရေ၏ ၆၈% ရှိသည်။ အလုပ် လုပ်ကိုင်နိုင်သော အမျိုးသမီးဦးရေမှာ အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သော အမျိုးသားဦး ရေထက် (၁၆) ဦး (၅.၃%) ပိုများ သည်။

၄။ အိမ်ထောင်စု အရွယ်အစားမှာ ပျမ်းမျှ၄.၃၉ရှိပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ သတ်မှတ်ထားသော ကျေးရွာ အဆင့် အိမ်ထောင်စုအရွယ်အစားထက် အနည်းငယ်နည်းသည်ကို တွေ့ရသည်။

၁.၂။ အလုပ်လုပ်နိုင်သူအင်အား

ဇယား (၂) ကံသာကြီးကျေးရွာ၏ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက် အလုပ်အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%		
၁	စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး) ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၅၆	၅၄.၉		စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်သူများ ဖြစ်သည်။

ဇယား(၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား(၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ
ဇယား(၁၉) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား(၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား(၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
ဇယား(၂၃) ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား(၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှု နှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား(၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှု အတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား(၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ
ဇယား(၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း နှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း
ဇယား(၂၈) ကျောင်းအပ်နှုန်း
ဇယား(၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ
ဇယား(၃၀) ပညာရေး အခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ
ဇယား(၃၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား(၃၂) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား(၃၃) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု
ဇယား(၃၄) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ
ဇယား (၃၅) ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား (၃၆) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား(၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား(၃၉) ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား (၄၀) ယဉ်ကျေးမှု နှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား(၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု
ဇယား (၄၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၇

ဇယား(၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ဇယား(၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ် မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃)ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၇၂

ဇယား(၄၅) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

ကိုးကားစာရင်း ၇၉

အပိုင်း (၈) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ၈၀
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ပုံစံ

ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သောအကူအညီအထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်စုံမှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သော မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ၊
- သတင်းမီဒီယာများ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - မြို့နယ်အတွင်းရှိ အင်ဂျီအိုအဖွဲ့များ) စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။ နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲတွင်ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြား ပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာအကူအညီများကိုမြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

လုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု(financial progress)တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံချက်လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီးတို့က မိမိတို့တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။ အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ(Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်း အခြေခံသတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) များ ဖြစ်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ(monitoring report) ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီက ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက် နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည်(၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာအနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ စာမျက်နှာ (၂-၃) ခန့် ပါဝင်သော အစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင်တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီ အစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့်ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ အဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်း စသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့်လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။ လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည် ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး

စဉ်	စီမံကိန်း	ရန်ပုံငွေ	ရင်းနှီးငွေအမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၉	လုပ်ငန်းအခွင့်အလမ်းများ လက်လှမ်းမီမှုတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း				√	
၁၀	ကလေးပျော်ကျောင်းဝန်းကျင်ဖန်တီးခြင်း			√		
၁၁	မီးသတ်ကားအသေးဝယ်ယူရေး			√		
၁၂	လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး				√	

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည်။ ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေးကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာမိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေး သင်ကြားမှုအရည်အသွေးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ စီမံချက်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေးသတ်မှတ်ရာတွင် ဘတ်ဂျက်၊ ငွေကြေး ရရှိနိုင်မှုအပေါ်အခြေခံပြီး နှစ်စဉ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ဒေသအတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များ အပေါ်မူတည်၍ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ ငါးနှစ်တာကာလ အတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များအတွက် ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်သည်။

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ(indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကော်မတီသည် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ၊အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ - လုပ်အား ၊ သဲ၊ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

စီမံချက် ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံကိန်း	ရန်ပုံငွေ	ရင်းနှီးငွေအမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁	ငွေကြေးအရင်းအနှီးရရှိရေး			√		
၂	လျှပ်စစ်မီးရရှိရေး			√		
၃	စိုက်ပျိုးရေဖူလုံရေးဆောင်ရွက်ခြင်း			√		
၄	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးတိုးတက် ကောင်းမွန်ရေး			√		
၅	ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတိုးတက်ကောင်းမွန်ရေး			√		
၆	စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက် မြင့်မားလာရေး			√	√	
၇	တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးတိုးတက်လုပ်ကိုင်လာနိုင်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း			√	√	
၈	ကော်မတီဦးဆောင်မှု၊စွမ်းဆောင်ရ ည်မြှင့်သင်တန်း				√	

(ယ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအားအခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ်ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလ အပိုင်းအခြားကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	စီမံကိန်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ကာလ ၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	မှတ်ချက်
၁	ငွေကြေးအရင်းအနှီးရရှိရေး	၁	—	—	—			
၂	လျှပ်စစ်မီးရရှိရေး	၂	—	—				
၃	စိုက်ပျိုးရေဖူလုံစွာရရှိရေးဆောင်ရွက်ခြင်း	၃						
၄	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးတိုးတက် ကောင်းမွန်ရေး	၄		—				
၅	ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတိုးတက်ကောင်းမွန်ရေး	၅	—	—	—			
၆	စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်မြင့်မားလာရေး	၆	—	—	—	—	—	
၇	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးတိုးတက်လုပ်ကိုင်နိုင်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၇	—	—	—			
၈	ကော်မတီဦးဆောင်မှုစွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ခြင်း	၈	—	—	—	—	—	
၉	လုပ်ငန်းအခွင့်အလမ်းများလက်လှမ်းမီမှုတိုးတက်ရေး	၉	—	—	—	—	—	
၁၀	ကလေးပျော်ကျောင်းဝန်းကျင်ဖန်တီးခြင်း	၁၀		—	—			
၁၁	မီးဘေးကာကွယ် ရေလှောင်ကန်	၁၁			—			
၁၂	လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး	၁၂		—	—	—	—	

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ပြီးဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းများနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများကို လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် အသေးစိတ်ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းထဲတွင် စီမံချက်၏ ရည်ရွယ်ချက်၊ အကျိုးခံစားသူဦးရေ၊ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံနှင့်အစီအစဉ်၊ စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်ကာလ၊ အခြေခံအဆောက်အဦကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမည့်ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေရေးကြေးရေးအစီအစဉ်များ ပါဝင်ပါသည်။ အချို့သောစီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့များကို

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံကိန်း	ရမှတ်ပေါင်း	အဆင့်	စီမံကိန်း အခွင့်အလမ်း နှင့် ဖော်ပြချက်
				• ယင်လုံအိမ်သာတည်ဆောက်ခြင်း • ကျေးရွာလူထု၏ အခြေခံကျန်းမာရေး အသိများ မြှင့်တင်ခြင်း
လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး				
	လမ်း၊ တံတား ကောင်းမွန် လာစေရေး	၈၃	၄	• ကျေးရွာချဉ်းကပ်လမ်းပြုပြင်ရန်နှင့် ရွာတွင်းလမ်းများအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း
<u>ယဉ်ကျေးမှု၊ လူငယ်နှင့် အားကစား</u>				
	လူငယ်များ စွမ်း ဆောင်ရည် တိုးတက် လာစေရေး	၇၀	၁၂	• လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း
လျှပ်စစ်စာတ်အားသုံးစွဲ ရေး				
	ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီးလင်းရေးဆောင်ရွက်ခြင်း	၈၅	၂	• လျှပ်စစ်မီးရရှိရေး
သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး				
	မီးဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေး	၇၂	၁၁	• မီးဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအတွက် ရေလှောင်ကန်နှင့် ရေတင်စက် ထူထောင်ခြင်း

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံကိန်း	ရမှတ်ပေါင်း	အဆင့်	စီမံကိန်း အခွင့်အလမ်း နှင့် ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ					
	လုပ်ငန်းအခွင့်အလမ်းများ လက်လှမ်းမီမှု တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၇၄	၉	• အသက်မွေးဝမ်း ကျွမ်းကျင်သူများ မွေးထုတ်ပေးရန်နှင့် လေ့လာရေး အစီအစဉ်များ ပြုလုပ်ပေးခြင်း • အသေးစား စက်ရုံများတည်ထောင်ခြင်းနှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်းများ ဖန်တီးပေး ရန်။ • ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချော ထုတ်လုပ်ခြင်း • ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်း။	•
ဘဏ် နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း					
	ချေးငွေ လက်လှမ်း မီရေး	၉၀	၁	• အစိုးရဘဏ်များ၊ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များနှင့် အသေးအစားချေးငွေအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမီရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလှည့်ပတ်ရန်ပုံငွေများတည်ထောင်ခြင်း	•
ပညာရေး					
	ပညာရေးအဆောက်အဦးများ တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၇၃	၁၀	• စာသင်ကျောင်းခြံစည်းရိုးပြုပြင်ခြင်း • မူကြိုကျောင်းဆောက်လုပ်ခြင်း	•
ကျန်းမာရေး					
	ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာစေရေး	၈၁	၅	• သန့်ရှင်းသော(လုံခြုံစိတ်ချသော) သောက်သုံးရေ ရရှိရေး	•

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ-

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံကိန်း	ရမှတ်ပေါင်း	အဆင့်	စီမံကိန်း အခွင့်အလမ်း နှင့် ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
အုပ်ချုပ်ရေး ကဏ္ဍ					
	အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းရည်များတိုးတက်ရေး	၇၅	၈	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း • အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းခြင်း • ခေါင်းဆောင်မှု နှင့် ငွေကြေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေး သင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း	• ကျေးလက်ဦးစီး
စိုက်ပျိုးရေး ကဏ္ဍ					
	စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ရေးအတွက် နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုများလက်လှမ်းမီမှုတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁၀	၆	• စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့် ထုတ်လုပ်ရေး • လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ ပြည့်စုံစွာအသုံးပြုနိုင်ရေး • စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမီ ရေး(သီးနှံရောဂါပိုးမွှားကာကွယ်ရေး၊မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းရေး)	•
	စိုက်ပျိုးရေဖူလုံစွာရရှိရေးဆောင်ရွက်ခြင်း	၈၄	၃	• ရေတခါး၊ရေဆတ်တားတည်ဆောက်ခြင်း • ဆည်မြောင်းပြုပြင်ခြင်း	•
မွေးမြူရေး					
	တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးတိုးတက်လုပ်ကိုင်နိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၇၈	၇	• တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူကုသရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများလက် လှမ်းမီအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း • တစ်ပိုင်တစ်နိုင်ကြေးတိုးနွားမွေးမြူခြင်း • တစ်ပိုင်တစ်နိုင်ဥစားကြက်၊အသားစားကြက်မွေးမြူခြင်း • တစ်ပိုင်တစ်နိုင်ဆိတ်မွေးမြူခြင်း	•

ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စိမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification)

ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍စိမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(FunctionalClassification)ဆောင်ရွက်မည့်စိမံချက်နှင့် စိမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က)မည်သည့်ကဏ္ဍအောက်တွင်(ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍစသည်)၊ (ခ)မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြားသတ်မှတ်နည်းဖြစ်ပါသည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)

စိမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြထားပြီး ၎င်းတွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) **ဦးစားပေးစိမံချက်များ**

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင်အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင်ဆောင်ရွက်သင့်သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက်ရွာသူရွာသားများမှ အများသဘောတူရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းလိုက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ(၁၁)ဦးက ဦးစားပေးရမည့် စိမံချက်များကိုအမှတ်ပေးရွေးချယ်ကြပြီး ကျန်ရွာသူရွာသားများက ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်းကို အတည်ပြုပေးကြပါသည်။ အချို့သော စိမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာ၏ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများကို ကျေးရွာတွင် ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များ၊ လိုအပ်ချက်များကို အခြေခံ၍ ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၁၇

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၁၉
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေသုံးစွဲရေးအစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၄

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ၂၆
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၂၇
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၃၀
(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အားနှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၄ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၅ ဥစ္စာနေ အဆင့် အခြေအနေ
ဇယား ၆ ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ
ဇယား ၇ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၈ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၉ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု
(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၁ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
ဇယား ၁၄ အဓိကသီးနှံများ နှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၅ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၆ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

များပြားလာသည်နှင့်အမျှ တစ်ဖက်နိုင်ငံများတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်နေသူများအား မိမိနေရပ်သို့ ပြန်လာ၍ လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်လာစေပြီး မိသားစုများ ပေါင်းစည်းနေထိုင် လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းနှင့် ဒေသအတွင်း စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု တိုးတက်လာစေပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲမှုလျော့နည်းစေရေးကို တစ်ထောင့်တစ်နေရာမှ အထောက်အကူပြု နိုင်ပေမည်။

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်စေနိုင်မည့် နည်းဗျူဟာများအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် အောက်ခြေအထိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလကျော်လွန်ချိန်တွင် ဖော်ပြပါပန်းတိုင်များကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအဖြစ် မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါမည်။

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေသုံးစွဲရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ်ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာလူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃) နှစ် ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်းငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီးလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါမည်။ ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် သက်ရောက်မှုများ မရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေး နည်းဗျူဟာသည်အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်းငါးနှစ်တာအတွင်း ထပ်တိုး စီမံချက်များအား ရှိလာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက်ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေးစီမံမှုဆိုင်ရာရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရလွယ်ကူစေရန် ဦးတည်ပါသည်။ ဒေသတွင်းဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စများနှင့်အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ်မူတည်၍ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကိုပြောင်းလဲရန်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသောဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် **နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို** ပြင်ဆင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအားကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင် များစွာအထောက်အကူပြုပါမည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် ၄င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော စီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါမည်။ Economic classification သည် စီမံချက်များ၏ အကျိုးရလဒ် ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှမိုးစပါးသီးနှံ (ကာလတိုချေးငွေ) တစ်ခုတည်းကိုသာ ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ပေးနေသောကြောင့် ကျေးရွာရှိ မွေးမြူရေး၊ ဆင်းရဲသားမြေယာမဲ့များအတွက်လည်း ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများအတွက် သင့်တော်သော အတိုးနှုန်းဖြင့် ကာလရှည်ချေးငွေများ ထုတ်ချေး ပေးနိုင်သော ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ဘဏ်များ၊ ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်လိုကြသည်။ ထို့ကြောင့်ကျေးရွာသူ/သားများ လိုအပ်သော ချေးငွေများထုတ်ချေးပေးနိုင် ရန်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များကို ဒေသလိုအပ်ချက်နှင့်အညီ ပြောင်းလဲ သင့်ပါသည်။

(ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာနှင့် ဈေးကွက်အတွက် အထောက်အပံ့များ ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း

အင်ပင်လှကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်ချက်တစ်ခုမှာ စိုက်မွေးထုတ်လုပ်သူ တောင်သူများ၏ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ သဘောသဘာဝများ သိရှိမှုအားနည်းခြင်းနှင့် အရည်အသွေး ကောင်းမွန်သော ထုတ်ကုန်များရရှိရေးအတွက် ခေတ်မီသောနည်းပညာများ လိုအပ်ခြင်းပင်ဖြစ် သည်။ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုး၊မွေးမြူရေးကုန်ကြမ်းများထွက်ရှိသော အားသာချက်ကိုအမှီပြု၍ ဒေသ ထွက်ကုန်များကို သင့်တော်သော ဈေးနှုန်းဖြင့် ရောင်းချနိုင်ရန် ဈေးကွက်သဘောတရားများကို နားလည်အောင် နည်းလမ်းပြ အထောက်အပံ့ပေးနိုင်မည့် မြို့နယ်အဆင့်မှ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ မွေးမြူရေးဌာနနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ် သော နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းလမ်းပြဖေးမမှုများကလည်း အရေးပါလှပါသည်။ ၎င်းအပြင် ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကိုလည်း မြှင့်တင်ပေးခြင်းဖြင့် စည်သွပ်စက်ရုံများ တည် ထောင်ခြင်းဖြင့် ထွက်ကုန်များကိုတန်ဖိုးမြှင့်ခြင်း၊ မြေယာမဲ့နှင့် လူငယ်များအား အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးခြင်းများ လိုအပ်ပါသည်။

ထို့အပြင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာသင်တန်းများ စီစဉ်ပေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးရုံသာမက ကျေးရွာများအလိုက် ပြောင်းလဲ လုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာဖွယ်ရှိသော ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ စသည်တို့အတွက် လိုအပ်သောကျွမ်းကျင်မှုအသစ်များ အလိုက်စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ခြင်းများဖြင့် ချိတ်ဆက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများကို ချေးငွေအစီအစဉ်များဖြင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ပါက မြန်ဆန် တိုးတက်လာစေပါမည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာတွင် ဒေသထွက်ကုန်ကြမ်းများကိုသာ ရောင်းချမည့်အစား အရည်အသွေး ရှိသော တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်ရန် နည်းပညာသင်တန်းများ ရရှိဆောင် ရွက်ခြင်းကလည်း ကျေးရွာရှိ လူသားအရင်းအမြစ်သုံးစွဲမှုကို ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရုံမက ဒေသ တွင်း တစ်နိုင်တစ်ပိုင် အသေးစားလုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာစေနိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာ၏ ဝင်ငွေ ရရှိမှုကို မြင့်မားလာစေမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့နောက်တွင် ဒေသတွင်းအလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ

<u>အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု အတတ်ပညာ ကျွမ်းကျင်မှုကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေပြီး အငယ်စားပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းကို မြှင့်တင် ၍ အလုပ်အကိုင်ဖန်တီးခြင်း</u>

- အသက်မွေးဝမ်း ကျွမ်းကျင်သူများ မွေးထုတ်ပေးရန်နှင့် လေ့လာရေးအစီအစဉ်များ ပြုလုပ်ပေးခြင်း
- အသေးစား စက်ရုံများတည်ထောင်ခြင်းနှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးရန်။
- ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချော ထုတ်လုပ်ခြင်း
- ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်း။

<u>ကျေးလက်လူထုအခြေခံအဆောက်အ ဦးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်း</u>

- ကျေးလက် လမ်း တံတားများ ပြုပြင် တည် ဆောက်ပေးခြင်း။
- စာသင်ကျောင်း/ ဆေးခန်း/ သန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေ၊ စသည်တို့ကို ပြည့်စုံ လက်လှမ်းမီစေခြင်း။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့်ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ဤအခန်းကို ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ဖော်ပြပါအဖွဲ့အစည်းများသည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်များအား နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးပူပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို အကြံပြုဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲနိုင်ရန် နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟုမျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင်အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ခဲ့သော ဦးစားပေးစီမံချက်များအား အချိန်မှန်ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်း စသည်တို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အကူအညီများ ဆက်လက်ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်တွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လုံလောက်သောချေးငွေများ ရရှိမှုကလည်း အဓိကဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာများတွင် ချေးငွေများထုတ်ချေးပေးနေသော

(၁) စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ တိုးတက်လုပ်ကိုင်လာနိုင်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာမိသားစုများ၏ဝင်ငွေတိုးတက်လာရမည်။

(၂) ပညာတတ်မြောက်မှု၊ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုများတိုးတက်လာခြင်းဖြင့် ကျေးရွာသူရွာသားများ၏ ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းမြင့်မားလာရမည်။

(ခ) နည်းဗျူဟာ

လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းများကို အောက်ဖော်ပြပါ အကောင်အထည်ဖော်ရေး နည်းဗျူဟာများကိုကျင့်သုံး၍ စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်များကို ရောက်ရှိမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ အထက်ပါ ပန်းတိုင်များသို့ရောက်ရှိရေးအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် အစိုးရဌာနများ၊ အခြားပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ဆက်သွယ်၍ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များအား ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သည်။ ပြင်ပမှနည်းပညာ၊ ငွေကြေးစသည့် အကူအညီများရရှိရေးအတွက် ဦးဆောင်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ကျေးရွာအတွင်းရှိအခြားအဖွဲ့၊ ကော်မတီများဖြင့်လည်း ညှိနှိုင်း၍ အောက်ဖော်ပြပါများ အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်များကို ခွဲဝေအပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်။

<u>သက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း အထောက် အကူပြုအနေအထား ဖန်တီးပေးခြင်း</u>

- ကုန်ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အဦးနှင့် အသုံးအဆောင်များ ပြည့်စုံလုံလောက်အောင် ဖန်တီးပေးခြင်း။ (ဥပမာ– ဆည်မြောင်း၊ တမံ များပြုပြင် ခြင်း၊ ကုန်ထုတ်လမ်းတံတား ဆောက်လုပ်ခြင်း စသည်)
- ဈေးကွက်မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ ဖန်တီးပေးခြင်း။
- လိုအပ်သော အစိုးရမူဝါဒများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း (ဥပမာ တိကျသောမြေယာ ဥပဒေ ၊ ဘဏ်လုပ်ငန်းနှင့် သားငါးလိုင်စင်၊ စသည်)
- ဈေးကွက်သတင်းမီဒီယာများ ထုတ်လွှင့်ခြင်း
- ကောင်းမွန်သော သယ်ယူပို့ဆောင်မှု၊ ဝန်ဆောင်မှုများ ဖန်တီးပေးခြင်း

<u>လုပ်ငန်းအရင်းအနှီး</u>

- အစိုးရဘဏ်များ၊ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များနှင့် အသေးအစားချေးငွေအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမီရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်း
- ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလည်ပတ်ရန်ပုံငွေများတည်ထောင်ခြင်း

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

- ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာအတွင်းအဖွဲ့များရှိသော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍမှလွဲ၍ အဖွဲ့တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စုစည်းလုပ်ဆောင်ချက်များတွင် အားနည်းမှုများ ရှိပါသည်။ ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် မြို့နယ်ရှိ ဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အတွေ့အကြုံနည်းခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းရည်မြှင့် ဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များနှင့်အလှမ်းဝေးခြင်း စသည်တို့ကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။
- ကျေးရွာ၏အိမ်ထောင်စုများမှာ သီးနှံစိုက်ပျိုးရေးကိုအဓိက မှီခိုနေရသော်လည်း ထပ်မံတိုးပွားလာသော အိမ်ထောင်ခွဲများအတွက် စိုက်ပျိုးမြေထပ်မံတိုးချဲ့နိုင်သော အခွင့်အလမ်းလည်းမရှိတော့ပါ။ ဆည်မြောင်းရေရရှိသော်လည်း ရေပေးဝေမှုစနစ်ပြုပြင်ရန်လိုအပ်ချက်များကြောင့် စိုက်ပျိုးရေဖူလုံစွာမရကြပါ။ ဥပမာ၊ ရေပြွန်များပြုပြင်ရန်လိုအပ်လိုခြင်း၊ ရေပေးဝေမှုလုပ်ငန်းတွင် ပိုမိုထိရောက်အကျိုးရှိရေးအတွက် လယ်သမားများစုဖွဲ့၍ စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်နိုင်ရေး စသည်တို့ဖြစ်သည်။
- သီးနှံထုတ်လုပ်မှုနှင့် တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူမှု တိုးတက်ရေးတို့အတွက် ကျေးရွာလူထုမှာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု မလုံလောက်ပါ။ သမအဖွဲ့ချေးငွေ၊ မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းလှည့်ပတ်ရန်ပုံငွေ၊ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေများကို လယ်သမားများ ရရှိသော်လည်း မလုံလောက်ပါ။ သီးနှံထုတ်လုပ်ရန်နှင့် တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးများတိုးတက်လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ကာလရှည်ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုများ လုံလောက်စွာရရှိရန်လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။
- သီးနှံနှင့် တိရိစ္ဆာန်ထုတ်ကုန်များ (စပါး၊ပဲ၊နွား၊ဆိတ်၊ဝက် စသည်) ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရေးဆိုင်ရာ ဈေးကွက်ကျယ်ပြန့်ရေးအတွက် မူဝါဒနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအကူအညီများလည်း ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရပါဦးမည်။

၆။ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့် လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သာယာရေးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲကြသောအခါ လူထုပူးပေါင်းဖော်ထုတ်သောနည်းလမ်းများဖြင့် အဆိုပါ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နှင့် ယင်းပန်းတိုင် ရောက်ရှိရေး အကောင်အထည်ဖော်ရမည့်နည်းဗျူဟာများကို ဆွေးနွေးဖော်ထုတ်ထားခဲ့ကြပါသည်။

(က) ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး လာမည့်ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။

ခြင်းများရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် ဘောလုံးကွင်းမရှိပါ။ အိုးစည်၊ ဒိုးပတ်ဝိုင်းရှိသော်လည်း ပစ္စည်းများ ဟောင်းနွမ်းပျက်စီးနေပါသည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများ လက်လှမ်းမီမှု

ကျေးရွာ တွင်းလမ်းများမှာ ကျောက်ချောလမ်းများဖြစ်ပြီး အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။ ကျေးရွာချဉ်းကပ်လမ်းမှာ ကတ္တရာလမ်းဖြစ်ပြီး အချိန်မရွေး၊ ယဉ်မျိုးစုံ သွားလာနိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင်အိမ်ခြေ (၂၅) အိမ်မှာသက်သာပန်းတောင်းကျေးရွာမှ လျှပ်စစ်မီးသွယ်ယူထားခြင်းဖြစ်သည်။ ကျေးရွာပိုင် မီးရရှိရန်အတွက် ထရန်စဖော်မာကျရောက်ပြီးဖြစ်သည်။ ထရန်စဖော်မာ တပ်ဆင်ရန် ဆောက် လုပ်ဆဲဖြစ်သည်။ ငွေကြေးမတတ်နိုင်သောကြောင့် လက်ရှိမှာ ရပ်ထားဆဲ ဖြစ်သည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအစီအစဉ်အနေဖြင့် မီးကင်းလှည့်လည် စောင့်ရှောက်ရေး လုပ်ငန်းသာရှိပါသည်။ ဂန်ထမ်းများသာ အသက်အာမခံထားကြသည်။ ရဲစခန်းနှင့် အဆက်အသွယ် ပြုမှု ရှိသည်။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

- ကျေးရွာသည် မုန်းချောင်း၊ မဲဇလဲဆည်စသည် တို့မှ ရေဖြင့် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေယာများရှိခြင်းကြောင့် သီးနှံစုံအားရွေးချယ်ပြီး သီးထပ်သီးညှပ်များ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်ပါသည်။
- ငွေကြေးလိုအပ်ချက်ရှိလာလျှင် ချေးငှားနိုင်ရန် သမဝါယမအဖွဲ့ ချေးငွေနှင့် မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းအစီအစဉ်၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလှည့်ပတ်ရန်ပုံငွေရှိသည်။
- မကွေး၊ မန္တလေး၊ ရန်ကုန် စသည့် စီးပွားရေးအချက်ချာကျသည့် ဒေသများသို့ တိုက်ရိုက် ဆက်သွယ်ထားသော ကားလမ်းမကြီးများ၊ ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ဆောင်မှုကောင်းများ လက်လှမ်းမီရာ ဒေသတွင်း၌ တည်ရှိပါသည်။
- ခြေတော်ရာ၊ ရွှေစက်တော်မြသလွန် စသည့် ထင်ရှားသော ဘုရားများနှင့် ပွဲတော်များ ရှိခြင်းကြောင့် ခရီးသွားများအား အမှီပြုမည့် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုများ၊ ခရီးသွားဝန်ဆောင်မှုများ တိုးတက်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အလားအလာကောင်းများဖြစ်ပါသည်။
- ကျေးရွာတွင် ကာလသားအဖွဲ့၊ အပျိုလူပျိုအဖွဲ့များရှိပြီး အစဉ်အဆက် လှုပ်ရှားမှုရှိသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် သာရေး၊ နာရေးများတွင်လည်း တက်ကြွစွာပါဝင်လှုပ်ရှားကြသည်။

- **မြေဆီလွှာ ခမ်းခြောက်ခြင်း**– မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှု အားနည်းသောကြောင့် တဖြည်းဖြည်း မြေဆီလွှာ ခမ်းခြောက်မှုနှင့် ကြုံရသည်။
- **ရောဂါပိုးမွှားကျရောက်ခြင်း**– လူ၊တိရိစ္ဆာန်နှင့် စိုက်ပျိုးသီးနှံများတွင် ရောဂါ၊ ပိုးမွှားကျရောက်မှုများပြီး တောင်သူများမှ လည်း ပိုးသတ်ဆေး၊ ပေါင်းသတ်ဆေးများကို အလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်း၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို စည်းကမ်းမဲ့ စွန့်ပစ်နေကြသည်။
- **သားငါးရှားပါးမှု**– မြစ်ချောင်းအင်းအိုင်များတွင်လည်း ငါးနှင့် ငါးရှဉ့်များကို ဘက်ထရီအိုးများဖြင့် လျှော့တိုက် ဖမ်းဆီးမှုများရှိနေခြင်း၊ အစိုးရမှ တားမြစ်ပိတ်ပင်မှုမရှိခြင်းတို့ကြောင့် ငါးများရှားပါးလာပြီး မျိုးတုန်းပျောက်ကွယ်မှု ဖြစ်လာနိုင်သည်။
- **ထင်း၊ လောင်စာရှားပါးခြင်း**– သစ်တောများခုတ်ထွင်မှုများပြီး ထိန်းသိမ်းမှု အားနည်းသောကြောင့် ထင်းနှင့် မီးသွေး၊ လောင်စာများ တဖြည်းဖြည်းရှားပါးလာသည်။
- **အပင်မျိုးစိတ်များ**– တောဆီးဖြူ၊ ထိကရုန်း (ကုန်း၊ရေ) ၊ ကနဖော့၊ စူကလော့၊ နွယ်ဖြူ၊ ကုလားမုတ်ဆိတ်၊ မြင်းခွါရွက် ပိုမို များပြားလာသည်။
- **စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ**– စနစ်တကျစွန့်ပစ်ခြင်းမရှိ၊ လယ်ကွင်းများ၊ ရေမြောင်းများတွင် အလွယ်တကူ စွန့်ပစ်ကြသောကြောင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ညစ်ညမ်းမှုအန္တရာယ်ရှိသည်။

(င) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

စိုက်ဘဏ်မှတောင်သူ ၄၄ ဦးကို (၂၅၃) သိန်းငွေချေးပေးသည်။ ၁ ဧကလျှင် ၁သိန်း အများဆုံး ၁၀ ဧက အတွက် ၁၀ သိန်းထိထုတ်ချေးပြီး၊ အတိုးနှုန်းမှာ (၄၂) ပြားတိုးဖြစ်ပြီး ၆လ(သို့) ၈လကြာလျှင်ပြန်ဆပ်ရသည်။ သမချေးငွေမှာ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေအတွက် အဖွဲ့ဝင် ၄၀ ဦး အတွက် (၄၀) သိန်းထုတ်ချေးပေးပြီး၊ မွေးမြူရေးအတွက် ၇၅ ဦးအား ၇၅ သိန်းကိုလည်း ထုတ်ချေးပေးသည်။ အတိုး ၁.၁၅ ကျပ်တိုးပေးရသည်။ အသင်းဝင်ကြေး (၃၀၀၀) ကျပ် ထည့်ဝင်ရပြီး (၆) လ ကြာလျှင် ပြန်ဆပ်ရသည်။

(စ) ပညာရေး၊ကျန်းမာရေး၊ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

မူလတန်းကျောင်းနေအရွယ်ကလေးများကျောင်းဝင်နှုန်းမှာ ၁၀၀%ရှိပြီး အလယ်တန်းကျောင်းနေအရွယ်ကလေးများ ကျောင်းဝင်နှုန်းမှာ ၆၆.၇%ဖြစ်သည်။ကျေးရွာတွင် သားဖွားဆရာမရှိသော်လည်း ကျေးရွာအုပ်စုတခုလုံးတာဝန်ယူရသဖြင့် လိုအပ်သော ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု လုံလောက်မှုမရှိ။ အရေးပေါ်လိုအပ်ပါက သားဖွားဆရာမနှင့်ချိတ်ဆက်မှုရှိပြီး၊ တစ်ခါတစ်ရံတွင် လိုအပ်ပါက ပွင့်ဖြူမှတစ်ဆင့် မကွေးသို့လည်း သွားရောက် ကုသ ကြရသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များမှာ လူမှုရေးပွဲများ၊ ဘာသာရေးပွဲများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ကြသည်။ လူငယ်အမျိုးသားများမှာ ဘောလုံးကန်ခြင်း၊ ခြင်းခတ်ခြင်း၊ ဘောလီဘောကစား

မြောင်းအားတမံပိတ်ပြီး ရေစက်တား/ တံခါးပြုလုပ်ပေးပါကအဆင်ပြေနိုင်သည်။ ထို့အပြင် (၉၅၂/၉၈၃) တွင် ဆည်မြောင်း ပိတ်ဆို့မှုကြောင့် ဆည်ရေမဝမှုများကြုံတွေ့ရသည်။ ပြန်လည်ပြုပြင်ပါ က (ရှာ ၉ ရှာ) ဧက ၃၅၀၀ ခန့် အကျိုးရှိနိုင်ပါသည်။ ယာတွင် နှမ်း၊ ပဲထောပတ် နှင့် ပဲစဉ်းငုံကို မိုးကောင်းသောက်အနေဖြင့် စိုက်ပျိုးကြသော်လည်း အချို့တောင်သူကြီးများက ရေစုပ်စက်ဖြင့် ရေတင်စိုက်ပျိုးကြသည်။လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ မလုံလောက်ခြင်းနှင့် ငှါးရမ်းခ ကြီးမြင့်မှုကြောင့် တောင်သူငယ်များသည် အချိန်မီ မစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်း လျော့နည်းကြသည်။ သွင်းအားစုများ အချိန်မီလုံလောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် ငွေကြေးအရင်းအနှီးလိုအပ်ခြင်း၊ ကုလားပဲ ဖျက်ပိုးများနှိမ်နင်းခြင်းကဲ့သို့သော နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုများလည်း လိုအပ်လျက်ရှိပါ သည်။ နွားကို လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင်အသုံးပြုရန်အတွက် တောင်သူများက အဓိက မွေးမြူကြသည်။ ဝက်၊ ဘဲနှင့် ကြက်ကို တပိုင်တနိုင်အနေဖြင့် မိသားစုဝင်ငွေအတွက် မွေးမြူကြပါသည်။ အချို့မိသားစုများမှာ ဆိတ်နှင့် နွားကို စီးပွါးဖြစ် မွေးမြူကြသည်။ ကျေးရွာနှင့် လယ်ပတ်ဝန်းကျင်တွင်လွှတ်ကျောင်းနိုင်ပြီး လယ်စပါးမှ ရရှိသော ကောက်ရိုးများနှင့် အစာစိမ်းများပေါများသည်။ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူရန်အိမ်ခြံဝင်းရှိသည်။ စားကျက်မြေ သီးသန့် မရှိသော်လည်း လွှတ်ကျောင်းရန်နေရာများရှိပါသည်။ တိရိစ္ဆာန်ရောဂါကာကွယ်ကုသရန်အတွက် နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု ရရှိရန်ခက်ခဲလျက်ရှိပါသေးသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

မြေယာမဲ့ မိသားစု အချို့သည် ပန်းရံ၊ လက်သမားလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ အစိုးရဝန်ထမ်း၊ အိမ်ဈေးဆိုင်ငယ်များရောင်းခြင်းတို့ကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အစိုးရဝန်ထမ်းမှလွဲ၍ ကျန်အလုပ်များမှာ ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်မရှိ၊ ပုံမှန်ဝင်ငွေမရပဲ တချို့မှာ တစ်နယ်တစ်ကျေးသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြရသည်။ ချေးငွေလက်လှမ်းမမီနိုင်ခြင်း၊ အရင်းအနှီးမရှိခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်း ကြောင်းအတတ်ပညာကျွမ်းကျင်မှုနည်းခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်း၊ ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်မရှိခြင်း၊ အရိတ်အဆက်၊ အဆက်အသွယ်နည်းပါးခြင်း၊ ဆက်သွယ်ရေးအားနည်းခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက် လက်လှမ်းမမီနိုင်ခြင်းတို့မှာ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လက်လှမ်းမီမှုတိုးတက်ရေးအတွက် အခက်အခဲများဖြစ်ပါသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များနှင့်ပါတ်သက်၍ အောက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းအရာတို့ကို ကျေးရွာ အတွင်း တွေ့ကြုံနေရပါသည်-

- **မိုးခေါင်ခြင်းနှင့် ရေကြီးခြင်း** - ရာသီဥတုဖေါက်ပြန်မှုကြောင့် မိုးခေါင်ခြင်းနှင့် ရေကြီးခြင်းကို နှစ်စဉ်နီးပါး ကြုံတွေ့ခံစားကြရသည်။ မိုးခေါင်ခြင်းနှင့် ရေကြီးခြင်းကြောင့် တောင်သူများစိုက်ပျိုးသီးနှံများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း၊ စိုက်ပျိုးစရိတ် ကြီးမြင့်ခြင်းတို့ ခံရသည်။ ယာမြေများတွင် နှစ်ရှည်ပင်များစိုက်ပျိုးရန်သင့်တော်ပြီး တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးသင့်သည်။

၈%ရှိသည်။ မူလတန်းပညာ ပြီးဆုံးသူ ၅၃%၊ အလယ်တန်းပညာ ပြီးဆုံးသူ ၂၄%။ အထက်တန်းပညာပြီးဆုံးသူ ၉%။ တက္ကသိုလ်ပြီးဆုံးသူ ၄% ရှိသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာအတွင်းရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းရာတွင်မူ ကော်မတီကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အမျိုးသားများသာ အဓိကပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားပြီး အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ခွင့်ရမှုနည်းကြသည်။ ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် မိသားစုအတွက် ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်များတွင်မူ အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ အားနည်းနေဆဲဖြစ်ပါ သည်။ လုပ်အားခသတ်မှတ်ရာတွင်လည်း အမျိုးသားလုပ်အားခမှာ အမျိုးသမီးများ လုပ်အားခထက် ပိုလေ့ရှိသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားကိုသိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့်ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန် များစွာအထောက်အကူပြုနိုင်ပါမည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ကျေးရွာရှိ ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်းများမှာ ဘာသာရေးကဏ္ဍတွင် ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့၊ ဂေါပကအဖွဲ့၊ အဘိဓမ္မာအဖွဲ့၊ လူမှုရေးကဏ္ဍတွင် မီးသတ်အဖွဲ့၊ မီးလင်းရေးကော်မတီ၊ မိဘဆရာအသင်း၊ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်၊ နာရေးကူညီမှုအသင်း၊မိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းထားသော်လည်း အဖွဲ့အလိုက် စီမံကိန်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အဖွဲ့များပေါင်း စပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း စသည်တို့ အားနည်းလျက်ရှိပါသည်။

ယခုအခါတွင်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဦးဆောင်ပြီး **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ**ကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင်မှုဖြင့် ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြပါသည်။ ဤကော်မတီသည် လုပ်ငန်းကဏ္ဍအလိုက် ရည်ရွယ်၍ ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့ငယ်များ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပုံမှန်အစည်းအဝေးပြုလုပ်၍ အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း၊ ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းခွင်ကြီးကြပ်ခြင်း စသည့်ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများအား သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊သားငါး ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍ

လယ်မြေအားလုံး မဲဇလီဆည်မှစိုက်ပျိုးရေကို နွေစပါးနှင့်မိုးစပါး နှစ်သီးစားအတွက် စိုက်ပျိုးသော်လည်း မြောင်းလက်တက် မကောင်းသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေ အလုံအလောက် မရကြပါ။ တောင်မုန်းမြောင်းမကြီးမှ ခွဲထွက်သော မိုင်းနား (၂) ရေမြောင်းကိုအသုံးပြုသည်။ ယခင်နှစ်က ဆည်မြောင်းတူးဖော်မှုကြောင့် ယခုနှစ်တွင် ရွာပိုင် ၁၀၀ ဧက ခန့်မှာ ရေမရ၍စိုက်၍မရပါ။ ယင်း

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း (PRA) တွင် ကျေးရွာမိသားစုများ၏ ဥစ္စာနေအဆင့်ခွဲခြားမှု နည်းလမ်းအရ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာလူထုသည် ယေဘုယျအားဖြင့် ဆင်းရဲသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ အိမ်ထောင်စု (၁၀၂) စု၏ (၈၆.၃%) ခန့်သည် ဆင်းရဲသည်ဟု ခံယူကြပါသည်။ (၁၃.၇%)ခန့်မှာ ချောင်လည်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကြပါသည်။ ဆင်းရဲသည်ဟု သတ်မှတ်ထားသောသူများသည် မြေယာမဲ့များနှင့် စိုက်ပျိုးလယ်မြေ (၄) ဧကနှင့် အောက် ပိုင်ဆိုင်သောသူများ၊ ကျပန်းအလုပ်သမားများ ဖြစ်ပါသည်။ ချောင်လည်သော မိသားစုများသည် စိုက်ပျိုးမြေလယ် (၄) ဧကနှင့် အထက် ပိုင်ဆိုင်သူများနှင့် စိုက်ပျိုးရေးသုံး စက်ပစ္စည်း ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်သော သူများဖြစ်ကြသည်။ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှုအနေအထားသည် စီးပွားရေး အဆင့်အတန်းနှင့် ချမ်းသာ/ဆင်းရဲမညီမျှမှု အချက်အလက်များကို ဖော်ပြပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်သော မိသားစုများသည် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စုများ၊ သက်ကြီးရွယ်အို (မ ၄+ကျား ၄) ဦး၊ မုဆိုးဖိုတစ်ခုလပ် (၁) ဦး၊ အခြားဒေသသို့ အချိန်ကြာမြင့်စွာ သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်သူများ (၅) ဦး၊ မသန်စွမ်းသူ (၂) ဦး၊ အဆင်းရဲဆုံး တောင်သူများနှင့် မြေယာမဲ့ကျပန်းအလုပ်သမားများ ဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းလုပ်ငန်း၊ ပိုင်ဆိုင်မှုများနှင့် စားနပ်ရိက္ခာလုံလောက်မှုမရှိသော မိသားစုများ ဖြစ်ကြသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ ဆင်းရဲသောမိသားစုများနှင့် လူငယ်အချို့မှာ ဝင်ငွေပိုမိုရရှိနိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာ ပြင်ပ (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) သို့ သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြ ပါသည်။ ၃လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံသူများမှာ ကျပန်းသမားများဖြစ်သည်၊ ကျေးရွာမိသားစု၏ အများစု ၆၄.၇% ရာနိုင်နှုန်းမှာ စားဝတ်နေရေး အတွက် ငွေချေးယူခြင်းနှင့် လုပ်အားကြိုတင် ရောင်းချကြရသည်၊ အလုပ်မရှိသောလများတွင် အလုပ်ဖြင့် ကြိုယူခြင်း၊ ငွေချေး၍စားသုံးရသူများ လည်းရှိသည်၊ ဝမ်းစာမဖူလုံမှုသည် အဓိက ထိခိုက်သက်ရောက်မှု အများဆုံးဖြစ်သည်၊ ၎င်းအပြင် မိုးခေါင်ခြင်းနှင့် ရေကြီးခြင်းတို့သည်လည်း ထိခိုက်သက်ရောက်မှုမြင့်သည်၊

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ရာသီအလိုက်ဖျားနာခြင်း၊ သွေးလွန်တုတ်ကွေးနှင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော အနည်းငယ်မှအပ ကြီးကြီးမားမား ကျန်းမာရေးပြဿနာ မရှိကြပါ။ အနီးဆုံးဆေးရုံမှာ ပွင့်ဖြူမြို့တွင်တည်ရှိသည်။ တခါတရံ ပွင့်ဖြူမှတဆင့် မကွေးဆေးရုံကြီးသို့လည်း သွားရောက်ကုသကြရသည်။ ရေမှာတုံးဝေါ် များပြီး ကျောက်ကပ်ရောဂါ ဖြစ်ပွားသည်၊

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

သက်ကြီးပိုင်းအနည်းငယ်မှလွဲ၍ လူတိုင်းနီးပါး အခြေခံအရေးအဖတ်၊ အတွက်အချက် ကို တတ်မြောက်ကြပါသည်။ ကျောင်းမနေဘူးသူ ၂%ရှိသည်။ ဘာသာရေးဖုန်းကြီးစာတတ်မြောက်သူ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁
စကားချီး ၄
လယ်လှကုန်းကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ပွင့်ဖြူမြို့နယ် ၆
အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် ၇
(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု
(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၉
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတု နှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ
(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၉
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု
(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ
(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ
(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု
(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ ၁၁
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု
(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများလက်လှမ်းမီမှု - လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး
(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၄
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
(ခ) အဟန့်အတားများ နှင့်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ
(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၁၅